

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA**NUTARIMAS****DĖL „SWEDBANK“, AB VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS TYRIMO
NUTRAUKIMO**

2018 m. birželio 12 d. Nr. 1S-79 (2018)

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2018 m. birželio 12 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl „Swedbank“, AB (kodas 112029651) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams tyrimo nutraukimo.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Konkurencijos taryba 2016 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. 1S-135 (2016)¹ savo iniciatyva pradėjo tyrimą dėl „Swedbank“, AB veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams.

(3) Tyrimo metu buvo nagrinėjama, ar „Swedbank“, AB veiksmai, įtraukiant į „Bank link“ paslaugas teikimo sutartis, sudarytas su mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugas teikiančiais ūkio subjektais, nuostatas, apribojančias šių ūkio subjektų galimybes „Swedbank“, AB klientams teikti naują mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje – mokėjimo inicijavimo – paslaugą, nepažeidžia Konkurencijos įstatymo 7 straipsnyje įtvirtinto draudimo piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi.

1. Tyrimo metu nustatytos aplinkybės**1.1. Faktinės aplinkybės, susijusios su tyrimo metu nagrinėtomis paslaugomis**

(4) „Swedbank“, AB teikia įvairias finansines paslaugas, įskaitant prekybininkams (elektroninėms parduotuvėms) teikiamą mokėjimų (atsiskaitymų) surinkimo už jų interneto parduotuvėse įsigytas prekes ir (ar) paslaugas sprendimą, naudojant „Bank link“ paslaugą². „Bank link“ paslaugai būdinga³ tai, kad pirkėjas, elektroninėje parduotuvėje išsirinkęs prekes ir (ar) paslaugas, pasirenka banko, kuriame jis turi sąskaitą, nuorodą, ir yra nukreipiamas į šio banko svetainę prisijungti prie interneto banko. Tuomet prekybininko sistema siunčia pirkėjo suformuoto užsakymo mokėjimo užklausa į atitinkamo banko sistemą. Pirkėjui prisijungus prie savo banko paskyros internete, naudojantis jam suteiktais personalizuotais saugumo požymiais, jam yra pateikiamas banko automatiškai suformuotas mokėjimo nurodymas nurašyti lėšas iš pirkėjo sąskaitos šiame banke. Pirkėjui patvirtinus suformuotą mokėjimo nurodymą, yra atliekamas

¹ Bylos 33 tomas, 1–4 lapai, bylos 34 tomas, 2–5 lapai, bylos 35 tomas, 1–4 lapai.

² Bylos 1 tomas, 3–17 lapai, bylos 2 tomas, 1–15 lapai, bylos 3 lapas, 3–18 lapai, bylos 4 tomas, 1–16 lapai.

³ Bylos 1 tomas, 4–5 lapai, bylos 2 tomas, 2–3 lapai, bylos 5 tomas, 10, 11–11a, 13, 16–17, 20–21, 26, 29–30, 38–39, 42, 48a, 58 lapai, bylos 6 tomas, 8, 9–9a lapai, bylos 7 tomas, 7, 9–10 lapai, bylos 8 tomas, 7–8, 12–14 lapai, bylos 9 tomas, 8, 11–12 lapai, bylos 10 tomas, 7–8, 11–12 lapai, bylos 11 tomas, 7, 8–8a lapai, bylos 12 tomas, 7, 10 lapai, bylos 13 tomas, 18, 54, 78, 125, 128, 148 lapai, bylos 14 tomas, 16 lapas, bylos 15 tomas, 12 lapas, bylos 16 tomas, 11 lapas, bylos 19 tomas, 9, 12 lapai, bylos 20 tomas, 10 lapas.

mokėjimas (lėšos yra pervedamos iš pirkėjo sąskaitos atitinkamame banke į prekybininko sąskaitą tame pačiame banke), ir tiek pirkėjas, tiek elektroninė parduotuvė yra informuojami apie atliktą mokėjimą. Elektroninė parduotuvė, norėdama naudotis „Bank link“ paslauga, turi turėti sąskaitą banke, iš kurio už šioje parduotuvėje įsigytas prekes ir (ar) paslaugas ketina atsiskaityti pirkėjai, turi būti su šiuo banku sudariusi „Bank link“ paslaugos teikimo sutartį bei savo interneto svetainėje įdiegusi šio banko „Bank link“ paslaugos techninį sprendimą.

(5) Elektroninė parduotuvė „Bank link“ paslauga gali naudotis ne tik tiesiogiai, bet dalyvaujant tarpininkui (pavyzdžiui, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigai)⁴. Šiuo atveju būtent tarpininkas yra sudaręs sutartį su konkrečiu banku dėl tarpininkavimo teikiant „Bank link“ paslaugą bei turi sąskaitą šiame banke. Pati elektroninė parduotuvė šiuo atveju nesudaro „Bank link“ ar kitokių sutarčių su banku, bet dėl mokėjimų surinkimo paslaugos sąlygų tariasi su tarpininku ir savo interneto svetainėje įdiegia tarpininko technologinį sprendimą, leidžiantį gauti norimo banko „Bank link“ paslaugą. Tokiu atveju pirkėjas, elektroninėje parduotuvėje įsigydamas prekes ir (ar) paslaugas, ir pasirinkęs atitinkamo banko, kuriame jis turi sąskaitą nuorodą, iš prekybininko interneto svetainės yra pirmiausia nukreipiamas į tarpininko svetainę, iš kurios vėliau yra nukreipiamas į pasirinkto banko interneto svetainę prisijungti prie interneto banko. Pirkėjas, kaip ir tiesioginio „Bank link“ atveju, prisijungia prie savo banko paskyros internete, naudodamasis jam suteiktais personalizuotais saugumo požymiais, kur jam yra pateikiamas banko automatiškai suformuotas mokėjimo nurodymas. Tačiau pirkėjui patvirtinus mokėjimo nurodymą, lėšos iš pirkėjo banko sąskaitos pirmiausia yra pervedamos ne į prekybininko sąskaitą, bet į tarpininko sąskaitą, esančią tame pačiame banke.

(6) „Paysera LT“, UAB (ankstesnis pavadinimas – UAB „EVP International“) yra bendrovė, elektroninėms parduotuvėms teikianti mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugas. Viena iš bendrovės siūlomų paslaugų yra mokėjimų surinkimas naudojant bankų teikiamą „Bank link“ paslaugą. Teikdama šią paslaugą „Paysera LT“, UAB veikia kaip bankų tarpininkė⁵. Tyrimo metu „Paysera LT“, UAB paaiškino⁶, kad ji nuo 2010 m. spalio 1 d. pradėjo teikti naują mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje – mokėjimo inicijavimo – paslaugą. Ši paslauga leido „Paysera LT“, UAB teikti mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugą nesudarant jokių sutarčių su bankais dėl tarpininkavimo teikiant „Bank link“ sprendimą. Teikiant šią paslaugą tarp prekybininko interneto svetainės ir pirkėjo sąskaitą tvarkančio banko platformos yra sukuriamas programinės įrangos tiltas, kuriuo inicijuojamas mokėjimas internetu. Tokiu atveju pirkėjas, atsiskaitydamas už elektroninėje parduotuvėje įsigytas prekes ir (ar) paslaugas, pasirinkęs banko, kuriame jis turėjo sąskaitą, nuorodą, pirmiausia būdavo nukreipiamas į „Paysera LT“, UAB interneto svetainę, kur atsidariusiame lange pateikdavo savo personalizuotus saugumo požymius ne bankui, bet pačiai „Paysera LT“, UAB. Tuomet „Paysera LT“, UAB sistema pirkėjo vardu (t. y. naudodama pirkėjo suvestus duomenis) prisijungdavo prie pirkėjo pasirinkto banko interneto paskyros, pirkėjo vardu suformuodavo mokėjimo nurodymą, o pirkėjui patvirtinus mokėjimo nurodymą, lėšos iš pirkėjo sąskaitos banke pirmiausia būdavo pervedamos į „Paysera LT“, UAB sąskaitą tame pačiame banke. „Paysera LT“, UAB, įvykdžiusi mokėjimo nurodymą, informuodavo elektroninę parduotuvę apie įvykdytą mokėjimą.

⁴ Bylos 1 tomas, 5–6 lapai, bylos 2 tomas, 3–4 lapai, bylos 5 tomas, 10–10a, 11a–12, 17–18, 21, 26, 39, 48a, 55, 58 lapai, bylos 6 tomas, 8–8a, 9a–10 lapai, bylos 8 tomas, 8–9, 13 lapai, bylos 9 tomas, 8 lapas, bylos 11 tomas, 8a lapas, bylos 12 tomas, 10 lapas, bylos 13 tomas, 10–11, 15, 18, 75, 77–78, 128, 148 lapai, bylos 14 tomas, 8–9, 12, 16 lapai, bylos 15 tomas, 11–12, 19–20 lapai, bylos 16 tomas, 8, 10–11 lapai, bylos 19 tomas, 12 lapas, bylos 20 tomas, 10 lapas.

⁵ Bylos 1 tomas, 3–17 lapai, bylos 2 tomas, 1–15 lapai, bylos 13 tomas, 10–11, 17–18 lapai, bylos 14 tomas, 8–9, 15–16 lapai.

⁶ Bylos 1 tomas, 6–7, 11, 16 lapai, bylos 2 tomas, 4–5, 9, 14 lapai, bylos 13 tomas, 24 lapas, bylos 14 tomas, 19–20, 22 lapai.

(7) 2011 m. vasario 10 d. „Paysera LT“, UAB ir „Swedbank“, AB sudarė „Bank link“ paslaugos teikimo sutartį (toliau – Sutartis)⁷, kurioje buvo numatyta, kad „Paysera LT“, UAB (Sutartyje įvardinta kaip Paslaugų teikėjas) „Swedbank“, AB (Sutartyje įvardyta kaip Bankas) klientų atžvilgiu negali naudoti tokių mokėjimo surinkimo elektroninėje prekyboje – mokėjimo inicijavimo – paslaugų, kokias ji pradėjo teikti nuo 2010 m. spalio 1 d. (ar joms analogiškų paslaugų). Sutarties 8.11 punkte⁸ buvo įtvirtintos tokios šių paslaugų teikimą ribojančios nuostatos: [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Taigi, šiomis Sutarties nuostatomis buvo ribojama „Paysera LT“, UAB galimybė teikti mokėjimo surinkimo elektroninėje prekyboje – mokėjimo inicijavimo – paslaugas. Sutarties 8.14 punkte taip pat buvo nurodyta⁹, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Be to, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁰.

(8) Aukščiau nurodytos tyrimo metu nustatytos aplinkybės sukėlė įtarimų, kad „Swedbank“, AB, įtraukdama į „Bank link“ paslaugos teikimo sutartį, sudarytą su mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugas teikiančia bendrove „Paysera LT“, UAB, nuostatas, ribojančias naujos mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugos – mokėjimo inicijavimo paslaugos – teikimą, galimai pažeidžia Konkurencijos įstatymo 7 straipsnyje įtvirtintą draudimą piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi.

(9) Tyrimo metu buvo nustatyta, kad analogiškos nuostatos buvo įtrauktos ir į „Swedbank“, AB „Bank link“ paslaugos teikimo sutartis, sudarytas su tokiais mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugas teikiančiais ūkio subjektais kaip [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹¹.

(10) Konkurencijos tarybai atliekant tyrimą, dar iki šio nutarimo priėmimo, „Paysera LT“, UAB pradėjo teikti mokėjimo inicijavimo paslaugą, be kita ko, ir „Swedbank“, AB klientų atžvilgiu¹², nors atitinkamos „Bank link“ paslaugos teikimo sutarties nuostatos tuo metu toliau galiojo.

1.2. Teisinis reguliavimas, susijęs su tyrimo metu nagrinėtomis paslaugomis

(11) Pažymėtina, kad 2015 m. lapkričio 25 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (toliau – Antroji mokėjimo paslaugų direktyva arba Direktyva), kuri reglamentuoja naujos mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugos – mokėjimo inicijavimo paslaugos – teikimo principus. Antroje mokėjimo paslaugų direktyvoje įtvirtinta, kad mokėjimo inicijavimo paslauga – tai mokėjimo nurodymo, susijusio su kito mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje turima mokėjimo sąskaita, inicijavimo paslaugų vartotojo prašymu paslauga (Direktyvos 4 straipsnio 15 punktą). Direktyvoje numatytos tam tikros taisyklės, kurių turi laikytis mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjai, teikdami šias paslaugas¹³. Direktyvos preambulėje

⁷ Bylos 1 tomas, 16–17, 35–43 lapai, bylos 2 tomas, 14–15, 31–39 lapai, bylos 13 tomas, 21, 24, 32–40 lapai, bylos 14 tomas, 19, 22, 30–38 lapai.

⁸ Bylos 1 tomas, 17 lapas, bylos 2 tomas, 36–37 lapai, bylos 14 tomas, 35–36 lapai.

⁹ Bylos 1 tomas, 17 lapas, bylos 2 tomas, 37 lapas, bylos 14 tomas, 36 lapas.

¹⁰ Bylos 1 tomas, 17 lapas, bylos 2 tomas, 38 lapas, bylos 14 tomas, 37 lapas.

¹¹ Bylos 3 tomas, 41–94 lapai, bylos 4 tomas, 39–66a lapai, bylos 15 tomas, 21–32 lapai, bylos 16 tomas, 16–30 lapai.

¹² Bylos 3 tomas, 104–109 lapai.

¹³ Direktyvos 66 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas: (a) jokių momentu nelaiko mokėtojo lėšų teikiant mokėjimo inicijavimo paslaugą; (b) užtikrina, kad mokėjimo paslaugų vartotojo personalizuoti saugumo požymiai nebūtų prieinami kitoms šalims, išskyrus vartotoją ir personalizuotų saugumo požymių išdavėją, ir kad juos mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas perduotų saugiais ir veiksmingais kanalais; (c) užtikrina, kad bet kokia kita informacija apie mokėjimo paslaugų vartotoją, gauta teikiant mokėjimo inicijavimo paslaugas, būtų suteikta tik gavėjui ir tik gavus aiškų mokėjimo paslaugų vartotojo sutikimą; (d) kaskart inicijavus mokėjimą patvirtina savo tapatybę mokėtojo sąskaitą tvarkančiam mokėjimo paslaugų teikėjui ir saugiai susisieikia su sąskaitą tvarkančiu mokėjimo paslaugų teikėju, mokėtoju ir gavėju pagal Direktyvos 98 straipsnio 1 dalies d punktą; (e) nelaiko neskelbtinų mokėjimo paslaugų vartotojo mokėjimo duomenų; (f) mokėjimo paslaugų vartotojo neprašo kitų duomenų, išskyrus tuos, kurių reikia mokėjimo inicijavimo paslaugai suteikti; (g) nenaudoja duomenų kitais tikslais nei siekiant suteikti

pažymėta, kad nuo Direktyvos 2007/64/EB (t. y. Pirmosios mokėjimo paslaugų direktyvos) priėmimo dienos atsirado naujų rūšių mokėjimo paslaugų, ypač mokėjimų internetu srityje, pirmiausia – buvo išplėta mokėjimo inicijavimo paslauga elektroninės prekybos srityje (Direktyvos preambulės 27 punktą). Direktyvos preambulėje taip pat nurodyta, kad jos priėmimo metu mokėjimo inicijavimo paslaugoms Direktyva 2007/64/EB netaikoma, jas nebūtinai prižiūri kompetentinga institucija ir jas teikiant neprivaloma laikytis Direktyvos 2007/64/EB reikalavimų. Dėl to kyla įvairių teisinių klausimų, pavyzdžiui, dėl vartotojų apsaugos, saugumo ir atsakomybės, taip pat konkurencijos ir duomenų apsaugos, ypač dėl mokėjimo paslaugų vartotojo duomenų apsaugos pagal Europos Sąjungos duomenų apsaugos taisykles, todėl tie klausimai turėtų būti sprendžiami naujomis taisyklėmis (Direktyvos preambulės 29 punktą).

(12) Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos nuostatos taikomos nuo 2018 m. sausio 13 d. (Direktyvos 115 straipsnis). Vis dėlto, kita taikymo data numatyta nuostatomis, susijusioms su Direktyvoje įtvirtintomis saugumo užtikrinimo priemonėmis – griežto klientų autentiškumo patvirtinimu ir saugaus ryšio standartais. Direktyvoje numatyta, kad šios nuostatos bus pradėtos taikyti tada, kai Europos bankininkystės institucija parengs, o Europos Komisija patvirtins Direktyvą įgyvendinančių techninių reguliavimo standartų (toliau – Techniniai reguliavimo standartai) projektus, skirtus mokėjimo paslaugų teikėjams. Techninių reguliavimo standartų projekte turės būti apibrėžti griežto klientų autentiškumo patvirtinimo reikalavimai ir išimties, kada tokie reikalavimai netaikomi, taip pat reikalavimai, kuriuos turi tenkinti saugumo priemonės, taikomos siekiant apsaugoti mokėjimo paslaugų vartotojų personalizuotų saugumo požymių konfidencialumą ir vientisumą. Kartu juose turės būti apibrėžti sąskaitų tvarkančių mokėjimo paslaugų teikėjų, mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjų, gavėjų ir kitų mokėjimo paslaugų teikėjų bendrų ir saugių atvirųjų ryšių standartų reikalavimai, skirti identifikavimui, autentiškumo patvirtinimui, pranešimui ir informavimui, taip pat saugumo priemonių įgyvendinimui (Direktyvos 98 straipsnis). Direktyvoje numatyta, kad reikalavimai, taikomi saugumo užtikrinimo priemonėms, privalomai taikomi praėjus 18 mėnesių po Techninių reguliavimo standartų įsigaliojimo dienos (Direktyvos 115 straipsnio 4 dalis). Atsižvelgiant į tai, kad Techniniai reguliavimo standartai jau įsigaliojo 2018 m. kovo 14 d., jų privalomo taikymo pradžia numatyta 2019 m. rugsėjo 14 d. (Techninių reguliavimo standartų 38 straipsnis).

(13) Lietuvos bankas 2016 m. vasario 3 d. spaudos pranešime (toliau – Spaudos pranešimas) paskelbė¹⁴, kad mokėjimo inicijavimo paslauga, nors ir nėra reglamentuota, yra teisėta, o pereinamuoju laikotarpiu šiai paslaugai Lietuvoje yra taikomos bendrosios civilinės teisės nuostatos. Lietuvos bankas Spaudos pranešime pažymėjo, kad mokėjimo inicijavimo paslaugą teikiantys ūkio subjektai nėra atskirai ir specialiai prižiūrimi Lietuvos banko, jų priežiūrą Lietuvos bankas pradės vykdyti tik į Lietuvos Respublikos teisę perkėlus Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos nuostatas. Lietuvos bankas 2016 m. vasario 23 d. paskelbė mokėjimo inicijavimo paslaugos gerosios praktikos principus¹⁵ (toliau – Gerosios praktikos principai), įtvirtinančius minimalius veiklos ir saugumo reikalavimus, kuriais turėtų vadovautis mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjai iki Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos nuostatų perkėlimo į Lietuvos Respublikos teisę. 2018 m. balandžio 17 d. buvo priimta nauja Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo redakcija Nr. XIII-1092, perkelianti Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos nuostatas į Lietuvos Respublikos teisę. Šis įstatymas įsigalios nuo 2018 m. rugpjūčio 1 d. (išskyrus tam tikras atskiras nuostatas, kurioms numatyta kita įsigaliojimo data).

mokėjimo inicijavimo paslaugą, kurios aiškiai prašo mokėtojas, neturi prieigos prie jų ir jų nesaugo kitais nei minėti tikslais; (h) nekeičia sumos, gavėjo ar kitų operacijos savybių.

¹⁴ 2016 m. vasario 3 d. Lietuvos banko spaudos pranešimas: <http://www.lb.lt/lt/naujienos/atveriamas-kelias-naujajimokejimu-paslaugai-sustiprinsianciai-konkurencija-vykdamo-kejimus-elektronineje-erdveje>. Bylos 32 tomas, 8–9 lapai.

¹⁵ 2016 m. vasario 23 d. Lietuvos banko spaudos pranešimas: <https://www.lb.lt/lt/renginiai/sudaryta-galimybeprovautis-gerosios-praktikos-principais-teikiant-nauja-mokejimo-inicijavimo-paslauga>. Bylos 32 tomas, 10–15 lapai.

1.3. Tyrimo metu gauti ūkio subjektų paaiškinimai

(14) Tyrimo metu paaiškinimus pateikę bankai¹⁶ nurodė, kad nesant privalomai taikomo teisinio reguliavimo, taikomo mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimui, šios paslaugos teikimas gali būti susijęs su tam tikromis rizikomis, pavyzdžiui, gali padidėti banko atsakomybės ir rizikos, susijusios su kliento (mokėtojo) lėšų ir informacijos saugumu, nes bankas negali atpažinti, kas pirkėjo vardu jungiasi prie banko sistemos, bankas tokiu atveju taip pat nežino, ar yra naudojamas saugus prisijungimo būdas, ar mokėjimo inicijavimo paslaugas teikiančių ūkio subjektų infrastruktūra yra tinkamai apsaugota nuo įsilaužimų ir nuo pirkėjų duomenų bei lėšų vagysčių, ar tokie ūkio subjektai tinkamai rūpinasi pinigų plovimo prevencija. Taip pat nėra aišku, kokia būtų šalių atsakomybė už galimus sutrikimus teikiant mokėjimo inicijavimo paslaugą ir kokia būtų nuostolių atlyginimo tvarka. Be to, yra rizika, kad mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjai gali rinkti perteklinius duomenis apie mokėjimo paslaugų gavėjus (mokėtojus). Neužtikrinus tinkamo tokias paslaugas teikiančių ūkio subjektų identifikavimosi mechanizmo ir netaikant jiems privalomų Techninių reguliavimo standartų, yra rizika, kad gali atsirasti asmenų, apsimitančių mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjais ir siekiančių išvilioti iš mokėjimo paslaugų gavėjų (mokėtojų) jų autentiškumo patvirtinimo duomenis arba neteisėtai pirkėjų vardu inicijuoti mokėjimus.

(15) Tyrimo metu paaiškinimus pateikę prekybininkai (elektroninės parduotuvės)¹⁷ išvardijo, kokių ūkio subjektų teikiamomis mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugomis jie naudojos 2009–2016 m. laikotarpiu. Iš gautų atsakymų matyti, kad nutarimo (7) ir (9) pastraipose aprašytų „Bank link“ paslaugos teikimo sutarčių galiojimo metu tiek paaiškinimus pateikę prekybininkai turėjo galimybę pasiekti mokėtojus, kurie buvo „Swedbank“, AB klientai, tiek ir mokėtojai, kurie buvo „Swedbank“, AB klientai, turėjo galimybę įsigyti prekes ir (ar) paslaugas ir už jas atsiskaityti su prekybininkais naudodamiesi „Swedbank“, AB teikiama „Bank link“ paslauga.

(16) Tyrimo metu „Swedbank“, AB Konkurencijos tarybai pateikė duomenis apie savo teikiamos „Bank link“ paslaugos kainodaros pokyčius¹⁸, iš kurių matyti, kad nuo 2012–2013 m. iki 2016 m. „Swedbank“, AB taikomi „Bank link“ paslaugos įkainiai reikšmingai mažėjo (buvo atsisakyta vienkartinio registracijos mokesčio, trečdaliu sumažėjo apyvartos mokestis bei dvigubai sumažėjo maksimali įkainio suma). Tai atsispindėjo ir „Swedbank“, AB pajamose iš „Bank link“ paslaugos teikimo.

2. „Swedbank“, AB pateikti įsipareigojimai ir dėl jų gautos nuomonės

(17) 2017 m. liepos 7 d. „Swedbank“, AB Konkurencijos tarybai pateikė rašytinius įsipareigojimus (toliau – Pradiniai įsipareigojimai) bei prašymą tyrimą dėl „Swedbank“, AB veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams nutraukti¹⁹.

(18) Siekiant įvertinti „Swedbank“, AB Konkurencijos tarybai pateiktų Pradinių įsipareigojimų priimtinumą ir tinkamumą, jie 2017 m. liepos 20 d. buvo paskelbti Konkurencijos tarybos interneto svetainėje²⁰ bei išsiųsti suinteresuotiems asmenims²¹. Dėl Pradinių įsipareigojimų

¹⁶ Bylos 5 tomas, 15, 23–24, 34, 50, 60 lapai, bylos 6 tomas, 11a lapas, bylos 7 tomas, 12–13 lapai, bylos 8 tomas, 17–18 lapai, bylos 9 tomas, 16 lapas, bylos 11 tomas, 10 lapas, bylos 12 tomas, 13 lapas.

¹⁷ Bylos 21 tomas, 5, 23, 39–40, 47, 55, 63–64, 70, 72–73 lapai, bylos 22 tomas, 5, 7 lapai, bylos 23 tomas, 6 lapas, bylos 25 tomas, 7–10 lapai, bylos 26 tomas, 6 lapas, bylos 27 tomas, 5–8 lapai, bylos 28 tomas, 5, 7 lapai.

¹⁸ Bylos 3 tomas, 9a, 180 lapai, bylos 4 tomas, 7a, 69 lapai.

¹⁹ Bylos 3 tomas, 178–188 lapai, bylos 4 tomas, 67–77 lapai.

²⁰ 2017 m. liepos 20 d. Konkurencijos tarybos spaudos pranešimas: <http://kt.gov.lt/lt/naujienos/konkurencijos-taryba-kviecia-teikti-nuomones-del-ab-swedbank-siulomu-ispareigojimu>. Bylos 32 tomas, 3–7 lapai.

²¹ Bylos 3 tomas, 95–101 lapai, bylos 4 tomas, 78–81c lapai, bylos 29 tomas, 1–2 lapai, bylos 30 tomas, 1–3 lapai, bylos 31 tomas, 1–3 lapai.

nuomones buvo galima pateikti iki 2017 m. rugpjūčio 3 d. Per nurodytą laikotarpį Konkurencijos taryba gavo nuomones ir pasiūlymus iš „Paysera LT“, UAB²² ir Lietuvos banko²³.

2.1. Pradiniai įsipareigojimai

(19) Pagrindinės Swedbank“, AB 2017 m. liepos 7 d. pateiktų Pradinių įsipareigojimų nuostatos pateikiamos žemiau.

(20) „Swedbank“, AB įsipareigojo inicijuoti „Bank link“ paslaugos teikimo sutarčių nuostatų, kurios riboja kitos sutarties šalies teisę teikti mokėjimo inicijavimo paslaugą, pakeitimus. Tokių „Bank link“ paslaugos teikimo sutarčių nuostatų pakeitimas bus inicijuojamas kitai sutarties šaliai pateikiant „Swedbank“, AB vienašališką, įpareigojantį ir neatšaukiamą rašytinį pasiūlymą (ofertą) netaikyti atitinkamų nuostatų tuo atveju, jei kita sutarties šalis patvirtins tam tikrų Pradiniuose įsipareigojimuose išvardytų principų laikymąsi (toliau – Paslaugos teikimo principai). Net ir tuo atveju, jei ofertą gavusi kita „Bank link“ paslaugos teikimo sutarties šalis neakceptuos „Swedbank“, AB pasiūlymo, „Swedbank“, AB vienašališkai įsipareigoja nuo tokio pasiūlymo išsiuntimo dienos netaikyti atitinkamų „Bank link“ paslaugos teikimo sutarčių nuostatų, jeigu kita „Bank link“ paslaugos teikimo sutarties šalis, nusprendusi teikti mokėjimo inicijavimo paslaugą, šią paslaugą „Swedbank“, AB klientams teiks laikydamasi Paslaugos teikimo principų. Pastaruoju atveju „Swedbank“, AB pasilieka teisę imtis protingų priemonių tam, kad įsitikintų, jog atitinkama „Bank link“ paslaugos teikimo sutarties šalis tokių principų laikosi.

(21) Kartu „Swedbank“, AB įsipareigojo netrukdyti ir bet kokiems kitiems suinteresuotiems asmenims, norintiems teikti mokėjimo inicijavimo paslaugas „Swedbank“, AB klientams, šias paslaugas teikti, su sąlyga, jog toks įsipareigojimas neapriboja „Swedbank“, AB teisės imtis protingų priemonių tam, kad įsitikintų, jog tokie suinteresuoti asmenys savo veikloje laikosi Paslaugos teikimo principų.

(22) „Swedbank“, AB taip pat įsipareigojo neįtraukti į naujai sudaromas „Bank link“ paslaugos teikimo ar kitas sutartis nuostatų, analogiškų toms, kurios tapo Konkurencijos tarybos tyrimo objektu.

(23) „Swedbank“, AB įsipareigojo jokia būdu neriboti prieigos prie „Swedbank“, AB informacinės sistemos (internetu banko) mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimo tikslais, jeigu mokėjimo inicijavimo paslauga bus teikiama laikantis šių Paslaugos teikimo principų:

- (a) mokėjimo inicijavimo paslaugos bus teikiamos pateikus Lietuvos bankui jo nustatytos formos pranešimą apie mokėjimo inicijavimo paslaugų teikimą pagal Lietuvos banko 2016 m. vasario 23 d. paskelbtus Gerosios praktikos principus;
- (b) mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas šias paslaugas teiks laikydamasis Gerosios praktikos principų bei dės visas pastangas įgyvendinti žemiau aprašytus principus, susijusius su mokėjimo inicijavimo paslaugos saugumu:
 - (i) tinkamai informuoti mokėtojus – „Swedbank“, AB klientus – apie tai, kad mokėtojas mokėjimo operacijai atlikti savo „Swedbank“, AB sąskaitos personalizuotus saugumo požymius atskleidžia būtent mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui. Tinkamu informavimu bus laikomas informavimas, kai mokėtojas iki personalizuotų saugumo požymių pateikimo mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui tame pačiame interneto naršyklės lange yra supažindinamas su atitinkamo turinio pranešimu. Jeigu mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas savo veikloje pasirinks sprendimą, numatantį, jog prieš atliekant mokėjimą į prekių, paslaugų teikėjo ar kito galutinio lėšų gavėjo sąskaitą, lėšos bus pervadamos į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą, tokiu atveju aukščiau nurodytas pranešimas turi būti papildytas ir šią aplinkybę nurodančiu tekstu;

²² Bylos 30 tomas, 4–20, 85–92 lapai, bylos 31 tomas, 4–18, 83–88 lapai.

²³ Bylos 29 tomas, 3–6, 10–62, 66–69 lapai.

- (ii) užtikrinti mokėtojų – „Swedbank“, AB klientų – personalizuotų duomenų saugumą, įskaitant, bet neapsiribojant, kad šie duomenys netaptų prieinami mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo darbuotojams ar jo pasitelktiems tretiesiems asmenims, kitiems tretiesiems asmenims, nesaugoti šių duomenų, jų nekopijuoti, mokėtojo suvestus duomenis naudoti tik tai paskirčiai (tai mokėjimo operacijai atlikti), kuriai juos pateikė pats mokėtojas²⁴.
- (iii) teikdamas mokėjimo inicijavimo paslaugą mokėtojams – „Swedbank“, AB klientams, t. y. pasiekdamas mokėtojų banko sąskaitą mokėjimo atlikimo tikslais, tinkamai save identifikuoti, t. y. identifikuos save taip, kad „Swedbank“, AB galėtų aiškiai ir nedviprasmiškai suprasti, jog mokėjimą inicijuoja „Swedbank“, AB klientas, naudodamasis mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo paslaugomis. Pavyzdžiui, tinkamu identifikavimusi laikomas mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo ar trečiųjų asmenų, teikiančių SSL sertifikato paslaugas, pagalba sukurto SSL sertifikato naudojimas, prisijungiant prie „Swedbank“, AB nurodyto interneto adreso, jeigu apie SSL sertifikato naudojimą identifikavimosi tikslais mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas iš anksto praneša „Swedbank“, AB, nuroydamas būtinus tokio sertifikato atpažinimo atributus. Tokiu atveju mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas privalo laiku ir tinkamai informuoti „Swedbank“, AB apie SSL sertifikato pakeitimus, negaliojimą arba kompromitavimą, t. y. riziką, jog SSL sertifikato duomenys tapo žinomi tretiesiems asmenims ir tokie asmenys gali pasinaudoti šiuo sertifikatu;
- (iv) nepalaikyti atvirų sesijų, kai priėjus prie „Swedbank“, AB kliento sąskaitos ar kliento interneto banko paskyroje esančios informacijos, sesija tęsiasi neribotai ar nepagrįstai ilgai. Sesija, kurios metu „Swedbank“, AB klientas neatlieka jokio veiksmo, gali tęstis ne ilgiau kaip 15 minučių;
- (v) prieigą prie mokėtojų – „Swedbank“, AB klientų – sąskaitų ar klientų interneto banko paskyroje esančios informacijos organizuoti taip, kad nebūtų gaunama daugiau duomenų nei yra būtina mokėjimo operacijai inicijuoti;
- (vi) tuo atveju, jei „Swedbank“, AB klientas ginčytų mokėjimo operaciją kaip neautorizuotą ar tinkamai neautorizuotą, arba pateiktų „Swedbank“, AB pretenziją dėl neteisėto mokėtojo duomenų atskleidimo, mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas apsaugos „Swedbank“, AB nuo bet kokių su tuo susijusių nuostolių, jeigu būtų įrodyta, kad nuostoliai kilo dėl netinkamo mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo įsipareigojimų ir (ar) teisės aktų reikalavimų vykdymo. Kilus tokiai situacijai ir „Swedbank“, AB paprašius, mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas nedelsiant pateiks įrodymus, reikšmingus ginčo situacijai, įskaitant įrodymus, patvirtinančius, kad mokėjimo operacija inicijuota ir (ar) informacija iš „Swedbank“, AB kliento sąskaitos buvo gauta tik esant tinkamai išreikštai „Swedbank“, AB kliento valiai.

²⁴ Pradiniuose įsipareigojimuose taip pat buvo įtvirtinta, kad, siekiant aiškumo, šio įsipareigojimo pažeidimu nelaikomi tie atvejai, kai galimybę susipažinti su „Swedbank“, AB klientų personalizuotais duomenimis įgyja mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo darbuotojai tais atvejais, kai tai yra būtina tokių darbuotojų tiesioginių darbo pareigų vykdymui, su sąlyga, kad (i) tokiu atveju jiems nėra atskleidžiama daugiau duomenų nei tai būtina ir (ii) tokie darbuotojai laikosi mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo vidinių taisyklių ir procedūrų, skirtų kliento duomenų konfidencialumui užtikrinti.

(24) „Swedbank“, AB taip pat nurodė, kad priimti įsipareigojimai bus taikomi ta apimtimi, kiek jie neprieštarauja imperatyviems teisės aktams, ir galios tol, kol neįsigalios ir nebus pradėti taikyti Antrąją mokėjimo paslaugų direktyvą įgyvendinantys Techniniai reguliavimo standartai ir (arba) nepasikeis (neįsigalios) kiti imperatyvūs teisės aktai, reglamentuojantys atitinkamus šalių santykius. Pradėjus taikyti Techninius reguliavimo standartus ir (arba) pasikeitus (įsigaliojus) kitiems imperatyviems teisės aktams, „Swedbank“, AB ir trečiųjų asmenų santykius, susijusius su mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimu, reglamentuos galiojančios teisės normos.

2.2. Viešos konsultacijos metu gauti pastebėjimai ir pasiūlymai

(25) Pagrindiniai viešos konsultacijos metu gautose nuomonėse pateikti pastebėjimai ir pasiūlymai pateikiami žemiau.

2.2.1. Dėl Pradiniuose įsipareigojimuose įtvirtintų Paslaugos teikimo principų

(26) „Paysera LT“, UAB pateiktoje nuomonėje pažymėjo²⁵, kad pirmiausia turėtų būti vertinami „Swedbank“, AB įsipareigojimai neriboti konkurencijos ir teisėtos paslaugos teikimo (t. y. tai, kokius įsipareigojimus ketina priimti pati „Swedbank“, AB), o ne keliami įpareigojimai teisėtos paslaugos teikėjams, kuriuos šie privalėtų vykdyti teikdami paslaugą „Swedbank“, AB klientams, nors tokie įpareigojimai nėra nei įtvirtinti teisės aktuose, nei keliami Lietuvos banko. „Paysera LT“, UAB nuomone, Pradiniuose įsipareigojimuose nurodyti įpareigojimai nėra būtini teisėtam ir saugiam paslaugos teikimui, o „Swedbank“, AB bet koku atveju nesiima veiksmų jau dabar veikiančių mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjų, kurie teikia šias paslaugas neturėdami jokių susitarimų su „Swedbank“, AB, atžvilgiu.

2.2.2. Dėl „Swedbank“, AB teisės imtis protingų priemonių

(27) Atsižvelgdamas į tai, kad Pradiniame įsipareigojimų tekste numatyta „Swedbank“, AB teisė imtis protingų priemonių tam, kad įsitikintų, jog suinteresuoti asmenys savo veikloje laikosi tam tikrų išvardytų principų, Lietuvos bankas savo nuomonėje²⁶ pasiūlė papildyti Pradinių įsipareigojimų tekstą „Swedbank“, AB tinkamų priemonių pavyzdžiais, iš kurių matytųsi, ar „Swedbank“, AB protingos priemonės atitinka proporcingumo principą. Lietuvos bankas papildomai paaiškino²⁷, kad vertinant tokių priemonių proporcingumą, yra svarbu atsižvelgti į pasiūlytos priemonės prieinamumą Lietuvos rinkoje, paslaugos kainą (jei ją teikia trečiosios šalys), proceso trukmę, *ex ante* ir *ex post* paslaugos pobūdį ir periodiškumą. Lietuvos bankas nurodė, kad mokėjimo paslaugas reglamentuojančiose teisės aktuose galima rasti tokių atitikties patikimumą didinančių pavyzdžių: (i) (nepriklausomų ir (arba) kvalifikuotų) vidaus auditorių nuomonė; (ii) (nepriklausomų, kvalifikuotų arba sertifikuotų) išorės auditorių nuomonė; (iii) tarptautiniais standartais grindžiamas IT saugumo sertifikavimas.

2.2.3. Dėl mokėtojo informavimo pranešimo turinio, tvarkos bei vietos

(28) „Paysera LT“, UAB savo nuomonėje pažymėjo²⁸, kad mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas, norėdamas prisijungti prie Gerosios praktikos principų, Lietuvos bankui turi pateikti pranešimą dėl mokėjimo inicijavimo paslaugų teikimo pagal Gerosios praktikos principus (prie šio pranešimo taip pat pridedami įvairūs pranešimo tekstą patvirtinantys dokumentai). Būtent šį pranešimą ir papildomus dokumentus vertina Lietuvos bankas ir sprendžia, ar įrašyti mokėjimo

²⁵ Bylos 30 tomas, 87 lapas, bylos 31 tomas, 83 lapas.

²⁶ Bylos 29 tomas, 3 lapas.

²⁷ Bylos 29 tomas, 10 lapas.

²⁸ Bylos 30 tomas, 7 lapas, bylos 31 tomas, 5 lapas.

inicijavimo paslaugos teikėją į Mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjų, įsipareigojusių laikytis Gerosios praktikos principų, sąrašą. Prisijungdamas prie Gerosios praktikos principų, mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas, be kita ko, turi pateikti ir suderinti su Lietuvos banku pranešimo, kuris bus rodomas paslaugos naudotojui (mokėtojui) tekstą. „Paysera LT“, UAB nuomone, jei pranešimo tekstas netinkamas, naudojamas ne tas tekstas, kuris buvo suderintas, Lietuvos bankas gali išbraukti mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėją iš aukščiau minėto sąrašo.

(29) „Paysera LT“, UAB taip pat nurodė²⁹, kad Lietuvos bankas nekelia pareigos mokėtojo informavimą atlikti tam tikroje vietoje ir tam tikra tvarka, kaip yra numatyta Pradiniuose įsipareigojimuose (t. y. kad tinkamu informavimu bus laikomas toks informavimas, kai mokėtojas iki personalizuotų saugumo požymių pateikimo mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui tame pačiame interneto naršyklės lange yra supažindinamas su atitinkamo turinio pranešimu). „Paysera LT“, UAB vertinimu³⁰, „Swedbank“, AB keliamas įpareigojimas, kurioje konkrečioje vietoje turi būti mokėtojo informavimo tekstas, apriboja mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo techninius sprendimus. Mokėtojo informavimo tekstas paties paslaugos teikėjo pasirinkimu gali būti pateikiamas tiek lange iki klientui (mokėtojui) prieinant prie formos, kurioje jis turi suvesti duomenis (personalizuotus saugumo požymius), tiek tame pačiame lange, kur klientas suveda duomenis, tiek klientui jau suvedus duomenis, jis gali būti nukreipiamas į langą, kuriame pateikiamas mokėtojo informavimo tekstas. Mokėtojo informavimo pranešimo vieta yra suderinama su Lietuvos banku, paslaugos teikėjai taip įgyvendina jiems tinkamus techninius sprendimus, todėl pranešimo teksto konkrečios vietos nurodymas verstų iš naujo derinti dokumentaciją su Lietuvos banku, taip pat keisti jau patvirtintus techninius sprendimus.

(30) Be to, „Paysera LT“, UAB teigimu³¹, Lietuvos bankas nereikalauja, kad mokėjimo informavimo tekste būtų nurodoma aplinkybė, kad prieš atliekant mokėjimą į prekių, paslaugų teikėjo ar kito galutinio lėšų gavėjo sąskaitą lėšos pirmiausia bus pervedamos į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą, jeigu mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas savo veikloje pasirenks tokį sprendimą. „Paysera LT“, UAB pažymėjo, kad Antroji mokėjimo paslaugų direktyva numato tokį mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimo modelį, kai lėšos yra pervedamos į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą ir tai laikoma ta pačia mokėjimo inicijavimo paslauga. Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos preambulės 31 punkte numatyta, kad teikdamas tik mokėjimo inicijavimo paslaugas, mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas vartotojo lėšų neįgyja jokiam mokėjimo grandinės etape. Kai mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas ketina teikti mokėjimo paslaugas, kurių atveju jis įgyja vartotojo lėšas, jis turėtų gauti visapusišką leidimą teikti tas paslaugas. Taigi, mokėjimo inicijavimo paslaugos modelis gali veikti taip, kad lėšos pervedamos į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą, jeigu šios paslaugos teikėjas turi reikiamus leidimus, pavyzdžiui, elektroninių pinigų įstaigos ar mokėjimo įstaigos licenciją. Atitinkamai, lėšų pervedimas į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą nėra susijęs su papildomomis rizikomis klientui, nes lėšos yra pervedamos licencijuotam finansų rinkos dalyviui, kuris turi teisę gauti lėšas į savo sąskaitą kliento vardu. Be to, informavus klientą, kad lėšos yra pervedamos į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą, kils klaidinimo tikimybė, nes klientas lėšas perveda į konkretaus gavėjo sąskaitą, todėl gali nesuprasti, kodėl lėšos atsiduria ne galutinio gavėjo, bet mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitoje. Tokie pranešimai reikalautų papildomų, ilgų paaiškinimų klientui apie elektroninių pinigų leidimo ir įskaitymo schemas, kas apkrautų pranešimo tekstą bei nebeatitiktų paprasto bei suprantamo informavimo reikalavimo pagal Gerosios praktikos principus.

(31) Taigi, atsižvelgiant į tai, kad mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjai, prisijungdami prie Gerosios praktikos principų, suderina mokėtojo informavimo tekstą, jo nurodymo būdą ir vietą su Lietuvos banku, „Paysera LT“, UAB nuomone³², dėl tokių reikalavimų mokėjimo inicijavimo

²⁹ Bylos 30 tomas, 7–8 lapai, bylos 31 tomas, 5–6 lapai.

³⁰ Bylos 30 tomas, 87–88 lapai, bylos 31 tomas, 83–84 lapai.

³¹ Bylos 30 tomas, 7, 88–89 lapai, bylos 31 tomas, 5, 84–85 lapai.

³² Bylos 30 tomas, 8, 88–89 lapai, bylos 31 tomas, 6, 84–85 lapai.

paslaugų teikėjai turėtų keisti savo informavimo tekstus, jų vietą, iš naujo derinti dokumentaciją su Lietuvos banku. Tai papildomai apkrautų mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjus, dubliuotų Lietuvos banko atliekamą vertinimą, be to, tokie reikalavimai, pasak „Paysera LT“, UAB, nėra keliami kitų rinkoje veikiančių bankų.

(32) Lietuvos bankas, savo ruožtu, vertindamas Pradinių įsipareigojimų nuostatas dėl mokėtojų informavimo turinio, tvarkos bei vietos, pažymėjo³³, kad šios nuostatos neprieštaruoja Gerosios praktikos principams. Rinkos dalyviai turi teisę nusistatyti išsamesnius mokėtojų informavimo principus. Be to, Lietuvos bankas taip pat nurodė³⁴, kad šiuo metu galiojančiame Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme³⁵ nustatyti bendri mokėjimo paslaugų teikimo sąlygų skaidrumo ir informavimo reikalavimai. Nors Mokėjimų įstatyme konkrečiai nenurodomi informavimo reikalavimai ir informavimo forma, taikomi situacijai, kai teikiant mokėjimo inicijavimo paslaugą lėšos, prieš pasiekdamos galutinį gavėją, patenka į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą, manytina, kad pareiga apie tai informuoti mokėtoją mokėjimo paslaugų teikėjui kyla iš bendrųjų reikalavimų, tačiau informavimo formą mokėjimo paslaugų teikėjas pasirenka pats, atsižvelgdamas į atitinkamas aplinkybes (pavyzdžiui, nuotolinio ryšio priemonių galimybes). Lietuvos banko teigimu, galima tikėtis, jog mokėjimo paslaugų teikimo sąlygose tokia aplinkybė, kad lėšos pirmiausia pervedamos į nebankinio mokėjimo paslaugų teikėjo sąskaitą, o tik po to – galutiniam gavėjui, būtų paaiškinta mokėjimo paslaugų vartotojui.

2.2.4. Dėl galimybės teikti kitas paslaugas

(33) „Paysera LT“, UAB teigimu³⁶, Pradiniuose įsipareigojimuose numatyti reikalavimai mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjams mokėtojo suvestus duomenis naudoti tik tai paskirčiai (tai mokėjimo operacijai atlikti), kuriai juos pateikė pats mokėtojas, bei prieigą prie mokėtojo banko paskyroje esančios informacijos organizuoti taip, kad nebūtų gaunama daugiau duomenų, nei yra būtina mokėjimo operacijai inicijuoti, galėtų apriboti galimybę teikti kitas paslaugas, kurių veikimo principas yra tapatus. Pavyzdžiui, „Paysera LT“, UAB nurodė, kad Antroji mokėjimo paslaugų direktyva numato taisykles, reglamentuojančias ne tik mokėjimo inicijavimo paslaugą, bet ir informavimo apie sąskaitas paslaugą, kurios teikėjams lygiai taip pat klientas turi atskleisti savo banko paskyros personalizuotus saugumo požymius. Tačiau „Paysera LT“, UAB taip pat pažymėjo³⁷, kad jei tokiomis nuostatomis „Swedbank“, AB neketina riboti informavimo apie sąskaitas teikimo paslaugos, papildomų pastabų dėl šių nuostatų ji neturi.

(34) Lietuvos bankas savo nuomonėje pažymėjo³⁸, kad iki šiol nėra viešai pasisakęs dėl informavimo apie sąskaitas paslaugos teikimo principų ar lūkesčių tokių paslaugų teikėjams, kartu pažymėdamas, kad informavimo apie sąskaitas paslaugos teikėjai, visų pirma, patys yra atsakingi už tai, kad jų teikiama paslauga atitiktų Lietuvos Respublikos teisės normas, įskaitant asmens duomenų tvarkymą. Lietuvos bankas taip pat nurodė, kad naujos redakcijos Mokėjimų įstatyme³⁹

³³ Bylos 29 tomas, 11 lapas.

³⁴ Bylos 29 tomas, 66–67 lapai.

³⁵ Lietuvos bankas šiuo atveju rėmėsi nuo 2016 m. liepos 14 d. iki šiol galiojančia Mokėjimų įstatymo redakcija Nr. XII-2561. Atkreiptinas dėmesys, kad 2018 m. balandžio 17 d. buvo priimta nauja Mokėjimų įstatymo redakcija Nr. XIII-1092, kuri šiuo metu dar negalioja, tačiau įsigalios nuo 2018 m. rugpjūčio 1 d. (išskyrus tam tikras atskiras nuostatas, kurioms numatyta kita įsigaliojimo data).

³⁶ Bylos 30 tomas, 8–9 lapai, bylos 31 tomas, 6–7 lapai.

³⁷ Bylos 30 tomas, 90 lapas, bylos 31 tomas, 86 lapas.

³⁸ Bylos 29 tomas, 11 lapas.

³⁹ Atkreiptinas dėmesys, kad viešos konsultacijos metu naujos redakcijos Mokėjimų įstatymas dar nebuvo priimtas (žr. 35 išnašą), tad gautose nuomonėse ir pasiūlymuose buvo remiamasi šio įstatymo projekte įtvirtintomis nuostatomis. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad 2018 m. balandžio 17 d. buvo priimtos tos pačios nuostatos, kokios buvo įtvirtintos ir projekte (kiek tai susiję su šiame tyrime analizuojamomis paslaugomis), šiame nutarime (jei atskirai nenurodyta kitaip) daromos nuorodos į galutinį įstatymo tekstą, t. y. į 2018 m. balandžio 17 d. priimtą Mokėjimų įstatymo redakciją Nr. XIII-1092.

mokėjimo inicijavimo paslauga ir informavimo apie sąskaitas paslauga yra dvi skirtingos paslaugos su besiskiriančiais reguliaciniais ir duomenų apsaugos aspektais.

2.2.5. Dėl mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo tinkamo identifikavimosi principo

(35) „Paysera LT“, UAB pažymėjo⁴⁰, kad Pradiniuose įsipareigojimuose numatytas reikalavimas mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui save tinkamai identifikuoti bankui nėra įtrauktas į Gerosios praktikos principus, todėl laikytinas pertekliniu saugiam mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimui. Be to, tokia pareiga nėra keliami kitų bankų, dėl ko mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjai savo sistemas turėtų adaptuoti išimtinai „Swedbank“, AB sistemai, taip patirdami nereikalingų ir neproporcingų išlaidų. „Paysera LT“, UAB papildomai paašškino⁴¹, kad mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas gali save identifikuoti įvairiais būdais, t. y. ne vien tik naudodamas SSL sertifikatą, kaip įtvirtinta Pradiniuose įsipareigojimuose, ir būtent pats rinkos dalyvis turėtų rasti tinkamiausią identifikavimosi būdą. „Paysera LT“, UAB taip pat nurodė, kad iš Pradinių įsipareigojimų teksto nėra aišku, kaip ir kuo vadovaudamasi „Swedbank“, AB spęs, kada identifikavimosi būdas yra tinkamas, taip pat ar visiems mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjams nebus primesta naudoti tiksliai pavyzdįje įvardytą būdą (t. y. SSL sertifikatą). Atsižvelgiant į tai, „Paysera LT“, UAB nuomone, identifikavimosi būdo pavyzdžio nustatymas yra perteklinė formuluotė, „Swedbank“, AB turėtų nesudaryti kliūčių mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui identifikuotis ir nenustatyti tik vieno konkretaus būdo, dėl ko galėtų būti apriboti mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjų techniniai sprendimai ir galimybės.

(36) Lietuvos bankas savo nuomonėje teigiamai įvertino⁴² Pradiniuose įsipareigojimuose numatytą pareigą mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjams save tinkamai identifikuoti, tačiau pažymėjo, kad ši aplinkybė neturėtų tapti pretekstu bankui ir mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui sudaryti didesnės apimties sutartį. Sąskaitą tvarkantiems mokėjimo paslaugų teikėjams svarbu žinoti, koku kanalu ir kas inicijuoja mokėjimo operacijas, kad galėtų vertinti operacijos riziką, teikti konsultacijas savo klientams ir veiksmingai spręsti ginčus dėl neautorizuotų operacijų. Be to, Lietuvos bankas atkreipė dėmesį, kad naujos redakcijos Mokėjimų įstatyme taip pat nustatyta pareiga mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjams save tinkamai identifikuoti sąskaitas tvarkantiems mokėjimo paslaugų teikėjams. Lietuvos banko vertinimu, rinkos dalyviai patys turėtų rasti tinkamiausią identifikavimosi būdą, nes sprendimai gali skirtis dėl įvairių aplinkybių, pavyzdžiui, dėl mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo veiklos modelio (atliekant didesnės vertės operacijas reikėtų patikimesnio identifikavimosi būdo), dėl šalių vidaus IT sistemų galimybių. Lietuvos banko vertinimu⁴³, atsižvelgiant į tai, kad SSL sertifikatų naudojimas Pradiniuose įsipareigojimuose pateiktas kaip pavyzdys, galima daryti išvadą, kad bankas, esant poreikiui, sutiktų naudoti ir kitus mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjų identifikacijos būdus, tačiau Pradinių įsipareigojimų tekste galėtų būti aiškiai nurodyta, kad identifikacija įmanoma ne tik naudojant SSL sertifikatus, bet ir kitais būdais. Lietuvos banko nuomone⁴⁴, dėl mažesnės rizikos operacijų galėtų būti apsvaistytas ir konkrečių IP adresų kaip mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjų identifikavimosi priemonės naudojimas.

2.2.6. Dėl įrodinėjimo naštos bei nuostolių atlyginimo

(37) „Paysera LT“, UAB nuomone⁴⁵, Pradiniuose įsipareigojimuose „Swedbank“, AB išimtinai perkelia įrodinėjimo našta mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui. „Paysera LT“, UAB

⁴⁰ Bylos 30 tomas, 8–9 lapai, bylos 31 tomas, 6– lapai.

⁴¹ Bylos 30 tomas, 89–90 lapai, bylos 31 tomas, 85–86 lapai.

⁴² Bylos 29 tomas, 10–11 lapai.

⁴³ Bylos 29 tomas, 3 lapas.

⁴⁴ Bylos 29 tomas, 11 lapas.

⁴⁵ Bylos 30 tomas, 9 lapas, bylos 31 tomas, 7 lapas.

teigimu, šalys turi būti laikomos lygiavertėmis, ir tiek bankas, tiek ir mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas turėtų įrodyti, kad tinkamai vykdė teisės aktuose nustatytas pareigas, todėl neturėtų būti nustatyta pareiga būtent mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui įrodinėti, kad jis paslaugą teikė tinkamai.

(38) „Paysera LT“, UAB taip pat nurodė⁴⁶, kad „Swedbank“, AB turi turėti tokią pačią lygiavertę pareigą įrodyti, kad neįvyko problemų iš banko pusės, pavyzdžiui, kad buvo prarasti kliento prisijungimo prie jo sąskaitos duomenys ir bankas laiku neužblokavo sąskaitos arba kad į sąskaitą nebuvo įsilaužta dėl banko saugumo problemų. „Paysera LT“, UAB pažymėjo, kad naujos redakcijos Mokėjimų įstatyme mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui yra keliami pareiga įrodyti, kad pagal jo kompetenciją mokėjimo operacijos autentiškumas buvo patvirtintas, ji buvo tinkamai užregistruota ir kad jos nepaveikė techniniai trikdžiai arba kiti jo teikiamos mokėjimo paslaugos trūkumai. „Paysera LT“, UAB pasiūlė būtent tokią nuostatą perkelti į Pradinių išipareigojimų tekstą. Vis dėlto, Pradiniuose išipareigojimuose mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui keliami pareiga pateikti ne vien aukščiau nurodytus duomenis, bet „įrodymus, reikšmingus ginčo situacijai, <...> kad mokėjimo operacija inicijuota <...> tik esant tinkamai išreikštai banko kliento valiai“. Tokia formuluotė, „Paysera LT“, UAB nuomone, sudaro galimybę bankui reikalauti neapibrėžtų duomenų, kas sudaro neproporcingą įrodinėjimo našta mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui, nes niekada nebus aišku, kada jo įrodinėjimo našta baigsis ir ar bankas nepareikalas dar kokių įrodymų, kurių mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas negalėtų gauti. Juo labiau, nėra aišku, kaip turėtų atrodyti įrodymai, kad buvo tinkamai išreikšta kliento valia. Mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas gali tik parodyti, kad klientas patvirtino mokėjimo operaciją naudodamasis prisijungimo priemonėmis, t. y. ją autorizavo, bet ar ji buvo išreikšta tinkamai, mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas nėra pajėgus įrodyti.

(39) Be to, „Paysera LT“, UAB teigimu⁴⁷, „Swedbank“, AB kelia pareigą, kad mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas turi apsaugoti banką nuo „bet kokių susijusių nuostolių“, kas leidžia suprasti, kad bankas galėtų prašyti tiesioginių, netiesioginių nuostolių, išlaidų konsultantams, darbuotojams, negautų pajamų ir kita. Tuo tarpu naujos redakcijos Mokėjimų įstatymo 38 straipsnio 3 dalyje yra įtvirtinta, kad jeigu mokėjimo operacija buvo neautorizuota dėl nuo mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjo priklausančių aplinkybių, mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas nedelsdamas sąskaitą tvarkančio mokėjimo paslaugų teikėjo prašymu turi jam kompensuoti patirtus nuostolius arba sumas, sumokėtas grąžinant lėšas mokėtojui, įskaitant neautorizuotos mokėjimo operacijos sumą. „Paysera LT“, UAB nuomone, tokia formuluotė galėtų būti perkelta į Pradinių išipareigojimų tekstą.

(40) Lietuvos bankas, vertindamas, ar atliekant neautorizuotų operacijų tyrimą „Swedbank“, AB perkelta įrodinėjimo našta mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui gali būti laikoma proporcinga ir suderinama su Gerosios praktikos principais, nurodė⁴⁸, kad naujos redakcijos Mokėjimų įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jeigu mokėjimo operacija buvo inicijuota per mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėją, mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas turi įrodyti, kad pagal jo kompetenciją mokėjimo operacijos autentiškumas buvo patvirtintas, ji buvo tinkamai užregistruota ir jos nepaveikė techniniai trikdžiai arba kiti jo teikiamos mokėjimo paslaugos trūkumai. Tuo tarpu naujos redakcijos Mokėjimų įstatymo 38 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad jeigu mokėjimo operacija buvo neautorizuota dėl nuo mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjo priklausančių aplinkybių, mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas nedelsdamas sąskaitą tvarkančio mokėjimo paslaugų teikėjo prašymu turi jam kompensuoti patirtus nuostolius arba sumas, sumokėtas grąžinant lėšas mokėtojui, įskaitant neautorizuotos mokėjimo operacijos sumą. Dėl to, preliminariu Lietuvos banko vertinimu, Pradinių išipareigojimų tekstas šia dalimi atitinka naujos redakcijos Mokėjimų įstatymo nuostatas. Lietuvos bankas taip pat pažymėjo, kad Gerosios praktikos principai įrodinėjimo atsakomybės klausimo neapima.

⁴⁶ Bylos 30 tomas, 90–91 lapai, bylos 31 tomas, 86–87 lapai.

⁴⁷ Bylos 30 tomas, 91 lapas, bylos 31 tomas, 87 lapas.

⁴⁸ Bylos 29 tomas, 11 lapas.

2.2.7. Dėl Pradinių įsipareigojimų galiojimo termino

(41) Lietuvos bankas atkreipė dėmesį⁴⁹, kad „Swedbank“, AB Pradinių įsipareigojimų galiojimą sieja su Techninių reguliavimo standartų ir (arba) naujų imperatyvių teisės aktų nuostatų, kurios reglamentuoja atitinkamus šalių santykius, įsigaliojimu. Iš to galima suprasti, kad Pradiniai įsipareigojimai nustos galioti, kai įsigalios nauja Mokėjimų įstatymo redakcija, įgyvendinanti Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos nuostatas, nors Techniniai reguliavimo standartai, aktualūs mokėjimo inicijavimo paslaugai, įsigalios vėliau negu naujoji Mokėjimų įstatymo redakcija.

2.3. Galutiniai įsipareigojimai

(42) Konkurencijos taryba informavo „Swedbank“, AB apie gautas nuomones ir pasiūlymus dėl pateiktų Pradinių įsipareigojimų⁵⁰. Atsižvelgdama į tai, „Swedbank“, AB 2018 m. vasario 14 d. Konkurencijos tarybai pateikė patikslintus įsipareigojimus⁵¹ (toliau – Galutiniai įsipareigojimai). Kartu su Galutiniais įsipareigojimais „Swedbank“, AB Konkurencijos tarybai pateikė įrodymus apie tai, kad:

- (a) „Swedbank“, AB savo interneto svetainėje 2018 m. vasario 9 d. paskelbė pranešimą dėl mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimo sąlygų. Pažymėtina, kad šio pranešimo turinys atitinka Galutinių įsipareigojimų turinį;
- (b) „Swedbank“, AB inicijavo „Bank link“ paslaugos teikimo sutarčių nuostatų, kurios apriboja kitos sutarties šalies teisę teikti mokėjimo inicijavimo paslaugas, pakeitimus, 2018 m. vasario 9–12 d. visiems ūkio subjektams, su kuriais sudarytose „Bank link“ paslaugos teikimo sutartyse buvo įtvirtintos nuostatos, analogiškos toms, kurios yra Konkurencijos tarybos tyrimo objektu, išsiųsdama vienašalius, įpareigojančius ir neatšaukiamus rašytinius pasiūlymus (ofertas) netaikyti atitinkamų sutarčių sąlygų tuo atveju, jeigu kita šalis patvirtins, kad laikysis tam tikrų principų, kurie išvardyti Galutiniuose įsipareigojimuose (Paslaugos teikimo principai). Net ir tuo atveju, jei „Swedbank“, AB ofertą gavusi kita sutarties šalis jos neakceptuos, „Swedbank“, AB įsipareigojo nuo tokio pasiūlymo išsiuntimo dienos nebetaikyti atitinkamų „Bank link“ sutarčių nuostatų.

(43) Pagrindiniai Galutiniuose įsipareigojimuose atlikti pakeitimai ir papildomi „Swedbank“ pateikti paaiškinimai dėl viešos konsultacijos metu gautų nuomonių aprašomi žemiau.

(44) Atsakydama į nutarimo (26) pastraipoje aprašytus „Paysera LT“, UAB komentarus dėl Pradiniuose įsipareigojimuose įtvirtintų Paslaugos teikimo principų, kurių turėtų laikytis mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjai, „Swedbank“ AB pažymėjo⁵², kad Lietuvos banko parengti Gerosios praktikos principai nėra privalomas teisės aktas. Atitinkamai, gali susiklostyti tokia situacija, kad banko klientams mokėjimo inicijavimo paslaugas teiks ūkio subjektas, kuris dėl vieno ar kitų priežasčių nebus įsipareigojęs laikytis šių principų. „Swedbank“, AB taip pat atkreipė dėmesį, kad pats Lietuvos bankas savo nuomonėje akcentavo ne tik tai, kad Gerosios praktikos principų laikymasis nepašalina „Swedbank“, AB pareigos imtis visų reikiamų priemonių užtikrinti banko klientų sąskaitų saugumą, bet ir pasiūlė detalizuoti kai kurias Pradinių įsipareigojimų nuostatas. „Swedbank“, AB taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad akivaizdžiai skiriasi Gerosios praktikos principų ir Antrąją mokėjimo paslaugų direktyvą įgyvendinančių Techninių reguliavimo standartų detalumas. Kitaip tariant, „Swedbank“, AB vertinimu, jeigu pakaktų trumpų, principinio lygmens gairių su mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjų veikla susijusių problemų sprendimui, tokiu atveju Europos Sąjungos teisės aktų leidėjas nebūtų numatęs poreikio parengti išsamius Techninius

⁴⁹ Bylos 29 tomas, 3–4 lapai.

⁵⁰ Bylos 3 tomas, 102–138 lapai, bylos 4 tomas, 82–99 lapai.

⁵¹ Bylos 3 tomas, 139–174 lapai, bylos 4 tomas, 100–133 lapai.

⁵² Bylos 3 tomas, 113, 119 lapai, bylos 4 tomas, 82, 87, 93 lapai.

reguliuojimo standartus. Galiausiai „Swedbank“, AB pažymėjo, kad kai kurios Pradinių įsipareigojimų nuostatos yra susijusios su paties banko patirtimi (pavyzdžiui, banko klientų pinigų pervedimas į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitas ar sąskaitos informacijos panaudojimas tikslams, nesusijusiems su mokėjimo inicijavimo paslauga⁵³), dėl to nepagrįsta manyti, kad bankas turėtų ignoruoti realias problemas, susijusias su mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjų veikla. Atitinkamai, „Swedbank“, AB manymu, yra tikslinga turėti aiškias taisykles, kad suinteresuoti tretieji asmenys žinotų, kaip reikia veikti, kad nekiltų ginčų dėl banko interesų pažeidimo ir (ar) atsakomybės apimtys. Atsižvelgiant į tai, Pradinių įsipareigojimų nuostatos, numatančios Paslaugos teikimo principus, Galutinių įsipareigojimų tekste liko nepakeistos.

(45) Dėl nutarimo (27) pastraipoje aprašytų viešos konsultacijos metu išsakytų pastebėjimų ir pasiūlymų, susijusių su Pradiniuose įsipareigojimuose numatyta „Swedbank“, AB teise imtis protingų priemonių, siekiant įsitikinti, kad mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas laikosi Paslaugos teikimo principų, „Swedbank“, AB paaikškino⁵⁴, kad papildyti Pradinius įsipareigojimus pateikiant baigtinį protingų priemonių pavyzdžių sąrašą yra neįmanoma, nes „Swedbank“, AB elgesys gali priklausyti nuo individualios situacijos. „Swedbank“, AB nurodė, kad vienu atveju bankui galbūt pakaktų su mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėju savo iniciatyva susisiekti žodžiu ir raštu bei gauti atsakymą į rūpinimą klausimą, kitu atveju gali tekti atlikti platesnį tyrimą. Atitinkamai, „Swedbank“, AB pateiktuose Galutiniuose įsipareigojimuose ši nuostata liko nepakeista.

(46) Pasisakydama dėl nutarimo (28)–(32) pastraipose aprašytų viešos konsultacijos metu išsakytų pastebėjimų ir pasiūlymų, susijusių su mokėtojo informavimo pranešimo turiniu, tvarka bei vieta, „Swedbank“, AB pirmiausia pažymėjo⁵⁵, kad nemano, jog yra prieštaravimas tarp „Swedbank“, AB siūlomų Pradinių įsipareigojimų ir Lietuvos banko keliamų reikalavimų, nes „Swedbank“, AB pasiūlyti Pradiniai įsipareigojimai nenustato konkrečių mokėtojo informavimo teksto formuluočių. „Swedbank“, AB teigimu⁵⁶, Pradiniuose įsipareigojimuose nurodoma, jog bankas tikisi, kad mokėtojams bus atkleista tam tikra informacija apie mokėjimo inicijavimo paslaugos savybes. Nors Pradiniuose įsipareigojimuose pateiktuose Paslaugos teikimo principuose nėra išvardijamas baigtinis mokėjimo inicijavimo paslaugos savybių sąrašas, „Swedbank“, AB nuomone, mokėtojui turėtų būti atskleistos visos esminės šios paslaugos savybės.

(47) „Swedbank“, AB vertinimu⁵⁷, mokėtojui yra svarbu žinoti tą aplinkybę, kad lėšos, prieš pasiekdamos galutinio gavėjo sąskaitą, pirmiausia yra pervedamos į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą, kadangi tai yra susiję su papildomomis rizikomis. Dėl šios priežasties poreikis informuoti mokėtojus apie šį paslaugos aspektą, susijusį su papildoma rizika, „Swedbank“, AB manymu, yra akivaizdus ir pagrįstas, o tokios papildomos, mokėtojui svarbios informacijos suteikimas jokių būdu neprieštarauja Lietuvos banko gairėms. „Swedbank“, AB teigimu⁵⁸, pirma, tokiu būdu mokėtojui yra perkeliama mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo veiklos rizika, t. y. mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo bankroto ar sąskaitos arešto atveju mokėtojo pavidimas nebūtų įvykdytas, o mokėtojas prarastų lėšas. Antra, Antrojeje mokėjimo paslaugų direktyvoje reglamentuota mokėjimo inicijavimo paslauga nenumato galimybės mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui pervesti (laikyti) mokėtojo lėšas į savo sąskaitą. Dėl šios priežasties, nepateikus mokėtojui informacijos apie jo lėšų judėjimą, būtų susidurta su situacija, kai mokėtojui yra teikiama mokėjimo inicijavimo paslauga, nepasizyminti įprastai šiai paslaugai būdinga savybe (tiesioginiu lėšų pervedimu). Trečia, kyla klausimas dėl mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo teisės disponuoti banko kliento sąskaitoje esančiomis lėšomis ir tinkamo operacijos autorizavimo.

⁵³ Bylos 3 tomas, 11a, 29, 113, 119 lapai, bylos 4 tomas, 9a, 27, 82, 87, 93 lapai.

⁵⁴ Bylos 3 tomas, 102, 116, lapai, bylos 4 tomas, 90 lapas.

⁵⁵ Bylos 3 tomas, 113–114, 119 lapai, bylos 4 tomas, 82, 87–88, 93 lapai.

⁵⁶ Bylos 3 tomas, 191 lapas, bylos 4 tomas, 96 lapas.

⁵⁷ Bylos 3 tomas, 114, 119, 191–192 lapai, bylos 4 tomas, 82, 88, 93, 96–97 lapai.

⁵⁸ Bylos 3 tomas, 191 lapas, bylos 4 tomas, 96 lapas.

Nors šiuo metu galiojantys teisės aktai nereglamentuoja situacijos, kaip turėtų būti elgiamasi, kai lėšos, prieš patekdamos į galutinio gavėjo sąskaitą, pirmiausia patenka į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo (tarpininko) sąskaitą, teisės aktai (pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.162 straipsnio 2 dalis, Mokėjimų įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 1 punktas, Lietuvos Respublikos vartotojų teisių įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas) įtvirtina bendro pobūdžio pareigas, tokias kaip pareiga gauti vartotojo sutikimą (suprantant tai kaip tinkamai informuoto vartotojo sutikimą), atskleisti vartotojui svarbią informaciją ir (ar) informaciją apie pagrindines paslaugos savybes, kurios suponuoja pareigą suteikti vartotojui informaciją apie pagrindines mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo teikiamos paslaugos savybes. Atitinkamai, „Swedbank“, AB pažymėjo, kad paslaugų teikėjui nutylėjus tą aplinkybę, kad mokėtojo lėšos bus pervestos ne tiesiogiai į lėšų gavėjo, bet pirmiausia į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą, kyla klausimas, ar toks paslaugų teikėjas yra gavęs tinkamą mokėtojo sutikimą, t. y. ar jis gali disponuoti banko kliento lėšomis, ar ta operacija yra tinkamai autorizuota.

(48) Dėl pastebėjimų ir pasiūlymų, susijusių su Pradiniuose įsipareigojimuose numatyta mokėtojo informavimo tvarka „Swedbank“, AB pažymėjo⁵⁹, kad jos nuomone, yra visiškai logiška, kad mokėtojui informacija apie reikšmingas aplinkybes yra pateikiama prieš atskleidžiant personalizuotus saugumo požymius ir tame pačiame interneto naršyklės lange (o ne nukreipiant kitur, kur mokėtojas gali ir nepasižiūrėti). Vis dėlto „Swedbank“, AB patikslino Pradinių įsipareigojimų nuostatą, susijusią su mokėtojų tinkamu informavimu tais atvejais, kai mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas savo veikloje pasirenka sprendimą, numatantį, kad prieš atliekant mokėjimą į prekių, paslaugų teikėjo ar kito galutinio lėšų gavėjo sąskaitą, lėšos bus pervedamos į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą. „Swedbank“, AB pateiktuose Galutiniuose įsipareigojimuose numatyta, kad tokiais atvejais mokėtojas apie šią aplinkybę turi būti informuotas iki personalizuotų saugumo požymių atskleidimo „Swedbank“, AB, tačiau numatyta galimybė atitinkamą informaciją pateikti ne tik tame pačiame interneto naršyklės lange, kuriame pateikiami personalizuoti saugumo požymiai, bet ir kitoje tinkamą mokėtojo informavimą užtikrinančioje vietoje.

(49) Dėl nutarimo (33)–(34) pastraipose aprašyto viešos konsultacijos metu išsakyto pastebėjimo, susijusio su galimybe teikti kitas paslaugas, „Swedbank“, AB paaiškino⁶⁰, kad Pradiniuose įsipareigojimuose numatytas principas, pagal kurį reikalaujama mokėtojo suvestus duomenis naudoti tik tai paskirčiai, kuriai juos pateikė pats mokėtojas, nedraudžia teikti kitų paslaugų, bet tiesiog suponuoja poreikį mokėtojų atskleistus duomenis naudoti pagal paskirtį. Jeigu mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas nori atitinkamus duomenis naudoti kitoms paslaugoms teikti, jam tiesiog tam reikia gauti mokėtojo sutikimą. Taigi Pradiniai įsipareigojimai jokių būdu neatima teisės tretiesiems asmenims teikti tas paslaugas banko klientams, dėl kurių buvo susitarta su banko klientu. Pradiniuose įsipareigojimuose tiesiog reikalaujama informuoti klientą apie tai, kam bus naudojami jo personalizuoti saugumo požymiai bei naudoti juos tiek, kiek tai leidžia sutartis su klientu. Be to, „Swedbank“, AB papildomai nurodė⁶¹, kad Pradiniuose įsipareigojimuose nebuvo siekiama aptarti „Swedbank“, AB pozicijos dėl kitų paslaugų teikimo. Atsižvelgiant į tai, kad Konkurencijos tarybos atliekamas tyrimas yra susijęs su mokėjimo inicijavimo paslauga, Pradiniai įsipareigojimai turėtų apimti tik šią paslaugą.

(50) Atsakydama į nutarimo (35)–(36) pastraipose aprašytus viešos konsultacijos metu išsakytus pasiūlymus, susijusius su mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo tinkamo identifikavimosi principu, „Swedbank“, AB atkreipė dėmesį⁶², kad pats Lietuvos bankas savo nuomonėje tokio principo įtvirtinimą Pradiniuose įsipareigojimuose vertina teigiamai. „Swedbank“, AB vertinimu, tai paneigia teiginius, kad toks reikalavimas yra neteisėtas ar perteklinis, bet, priešingai, reiškia, kad šis reikalavimas yra būtinas. Pradiniuose įsipareigojimuose

⁵⁹ Bylos 3 tomas, 114, 119 lapai, bylos 4 tomas, 82, 88, 93 lapai.

⁶⁰ Bylos 3 tomas, 114, 120 lapai, bylos 4 tomas, 83, 88, 94 lapai.

⁶¹ Bylos 3 tomas, 112, 122 lapai, bylos 4 tomas, 86 lapas.

⁶² Bylos 3 tomas, 114, 120, 192 lapai, bylos 4 tomas, 83, 88, 94, 97 lapai.

paminėtas SSL sertifikato kaip tinkamos identifikavimosi priemonės naudojimas yra saugus, nebrangus, nesudėtingas ir visiems prieinamas, be to, SSL sertifikatas buvo nurodytas kaip pavyzdys, t. y. sąrašas nėra baigtinis. Tai nereiškia, kad bankas iš anksto atmeta bet kokias kitas alternatyvas. Vis dėlto, reaguodama į išsakytas pastabas, be kita ko, į Lietuvos banko siūlymą apsvarstyti IP adresų kaip tinkamos identifikavimosi priemonės naudojimą mažesnės vertės operacijoms, „Swedbank“, AB Galutiniuose įsipareigojimuose papildė bankui tinkamų identifikavimosi priemonių pavyzdžių sąrašą, kartu su SSL sertifikato pavyzdžiu numatydama ir IP adresu, kaip tinkamos identifikavimosi priemonės, naudojimo galimybę. „Swedbank“, AB Galutiniuose įsipareigojimuose taip pat numatė, kad apie pasirinktus identifikavimo būdus mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas iš anksto informuos banką.

(51) Pasisakydama dėl nutarimo (37)–(40) pastraipose aprašytų viešos konsultacijos metu gautų pastebėjimų, susijusių su Pradinių įsipareigojimų nuostatomis dėl įrodinėjimo naštos ir nuostolių atlyginimo, „Swedbank“, AB paaiškino⁶³, kad „Paysera LT“, UAB pastebėjimas suponuoja tai, kad banko klientui pateikus pretenziją dėl mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo veiksmų, būtent bankas turėtų pateikti įrodymus, susijusius su mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo veiksmais ir jo teiktos paslaugos atlikimu, nors pats mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas atliko šią paslaugą. „Swedbank“, AB vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad būtent mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas gauna prieigą prie banko sąskaitos ir atlieka atitinkamą operaciją, būtent jis ir privalo pagrįsti, kad ta operacija buvo atlikta tinkamai. Vis dėlto reaguodama į viešos konsultacijos metu išsakytas pastabas dėl Pradinių įsipareigojimų formuluotės, numatančios, kad mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas turėtų apsaugoti „Swedbank“, AB nuo „bet kokių susijusių nuostolių“, „Swedbank“, AB šią formuluotę Galutiniuose įsipareigojimuose patikslino į „kilusių nuostolių“.

(52) Reaguodama į nutarimo (41) pastraipoje aprašytą Lietuvos banko pastebėjimą, kad iš Pradinių įsipareigojimų formuluotės galima suprasti, jog jų galiojimas yra susietas su naujos redakcijos Mokėjimų įstatymo nuostatų, perkeliančių Antrąją mokėjimo paslaugų direktyvą, įsigaliojimu, „Swedbank“, AB paaiškino⁶⁴, kad Pradiniuose įsipareigojimuose yra aiškiai nurodyta, kad jų galiojimas yra siejamas su Direktyvą įgyvendinančių Techninių reguliavimo standartų privalomo taikymo pradžia, bet ne su įstatymo įsigaliojimu. Vis dėlto „Swedbank“, AB Galutiniuose įsipareigojimuose patikslino, kad banko prisiimami įsipareigojimai galios iki Direktyvą įgyvendinančių Techninių reguliavimo standartų privalomo taikymo pradžios.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(53) Konkurencijos įstatymo 7 straipsnis draudžia ūkio subjektams piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi atitinkamoje rinkoje atliekant visokius veiksmus, kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, nepagrįstai varžo kitų ūkio subjektų galimybes veikti atitinkamoje rinkoje arba pažeidžia vartotojų interesus.

(54) Tyrimo metu buvo nagrinėjama, ar „Swedbank“, AB veiksmai, įtraukiant į „Bank link“ paslaugos teikimo sutartis, sudarytas su mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugas teikiančiais ūkio subjektais, nuostatas, ribojančias šių ūkio subjektų galimybes „Swedbank“, AB klientų atžvilgiu teikti naujas mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugas – mokėjimo inicijavimo paslaugas – nepažeidžia Konkurencijos įstatymo 7 straipsnyje įtvirtinto draudimo piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi.

(55) Tyrimo metu nustatyta, kad ūkio subjektams norint teikti mokėjimo inicijavimo paslaugą būtina turėti prieigą prie sąskaitą tvarkančio mokėjimo paslaugų teikėjo kliento (mokėtojo) sąskaitos ir tam reikia naudotis sąskaitą tvarkančio mokėjimo paslaugų teikėjo mokėtoju išduotais personalizuotais saugumo požymiais. Kaip minėta nutarimo (7) pastraipoje, „Swedbank“, AB į „Bank link“ paslaugos teikimo sutartį, sudarytą su „Paysera LT“, UAB, įtraukė nuostatas,

⁶³ Bylos 3 tomas, 115, 120, 192–193 lapai, bylos 4 tomas, 83, 89, 94, 97–98 lapai.

⁶⁴ Bylos 3 tomas, 102, 117 lapai, bylos 4 tomas, 91 lapas.

ribojančias jos galimybę „Swedbank“, AB klientų atžvilgiu naudoti tokius atsiskaitymo modelius, kuriais yra sudaromos galimybės atskleisti ir sužinoti banko klientų personalizuotus saugumo požymius, kurie naudojami jungiantis prie banko informacinės sistemos ar interneto banko. Kaip pažymėta nutarimo (9) pastraipoje, tyrimo metu taip pat nustatyta, kad analogiškos nuostatos buvo įtrauktos ir į su kitais ūkio subjektais sudarytas „Bank link“ paslaugos teikimo sutartis. Pažymėtina, kad mokėjimo inicijavimo paslauga aukščiau minėtų „Bank link“ paslaugos teikimo sutarčių sudarymo metu nebuvo reglamentuota, o šiuo metu, nors atsirado šiai paslaugai taikomas reguliavimas, dar nėra privalomai taikomi Techniniai reguliavimo standartai, kuriuose numatyti detalūs techniniai ir saugumo reikalavimai, susiję su mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimu.

(56) Įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, kilo įtarimų dėl to, ar „Swedbank“, AB, įtraukdama į „Bank link“ paslaugos teikimo sutartis nuostatas, ribojančias naujos mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugos – mokėjimo inicijavimo paslaugos – teikimą, nepažeidžia Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimų.

(57) „Swedbank“, AB tyrimo metu pateikė įsipareigojimus pakeisti tyrimo objektu tapusių „Bank link“ paslaugos teikimo sutarčių sąlygas bei nebeatlikti veiksmų, keliančių įtarimų dėl jų atitikimo Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams. Atsižvelgiant į tai, yra pagrindas vertinti tyrimo dėl „Swedbank“, AB veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams baigimo galimybę pagal Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punktą, patvirtinant „Swedbank“, AB pateiktus įsipareigojimus.

(58) Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punkte yra nurodyta, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą nutraukti tyrimą, jeigu veiksmai nepadarė esminės žalos Konkurencijos įstatymo saugomiems interesams, o ūkio subjektas, įtariamasis pažeidęs įstatymą, geranoriškai nutraukė veiksmus ir pateikė Konkurencijos tarybai rašytinį įsipareigojimą tokių veiksmų neatlikti ar atlikti veiksmus, šalinančius įtariamą pažeidimą ar sudarančius prielaidas jo išvengti ateityje.

(59) Kaip yra pažymėjęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT)⁶⁵, tyrimo nutraukimas, tvirtinant ūkio subjekto įsipareigojimus, yra priemonė, pirmiausiai skirta efektyviai išspręsti kilusią problemą rinkoje, bet ne atlikti visapusišką tyrimą, pritaikant poveikio priemones. Konkurencijos taryba neprivalo nustatinėti įmonės dominavimo fakto, nei atlikti tą pagrindžiančio tyrimo, kurio metu būtų nustatoma konkreti ūkio subjekto užimama rinkos dalis⁶⁶, tačiau Konkurencijos tarybai išlieka pareiga įsitikinti, kad pateikti įsipareigojimai yra pakankami ir tinkami kilusiai problemai išspręsti⁶⁷. Taigi, atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punkto nuostatą ir LVAT išaiškinimus, darytina išvada, jog tyrimas gali būti nutrauktas vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punktu, kai yra konstatuojama, jog yra tenkinamos minėtoje įstatymo nuostatoje nustatytos sąlygos ir pasiūlyti įsipareigojimai yra tinkami ir pakankami įtariamam konkurencijos teisės pažeidimui pašalinti.

(60) Vertinant, ar „Swedbank“, AB veiksmai nepadarė esminės žalos Konkurencijos įstatymo saugomiems interesams, pažymėtina, kad nors „Swedbank“, AB į „Bank link“ paslaugos teikimo sutartis, sudarytas su mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugas teikiančiais ūkio subjektais, įtraukė sąlygas, ribojančias galimybes šiems ūkio subjektams „Swedbank“, AB klientų atžvilgiu teikti „Bank link“ paslaugai alternatyvią mokėjimo inicijavimo paslaugą, atkreiptinas dėmesys, kad, kaip minėta nutarimo (15) pastraipoje, šių sutarčių galiojimo metu tiek prekybininkai (elektroninės parduotuvės) galėjo pasiekti mokėtojus – „Swedbank“, AB klientus, tiek mokėtojai – „Swedbank“, AB klientai – galėjo įsigyti prekes ir (ar) paslaugas ir už jas atsiskaityti su prekybininkais naudodami „Swedbank“, AB „Bank link“ paslaugą. Be to, iš tyrimo metu surinktos informacijos (žr. nutarimo (16) pastraipą) matyti, kad nagrinėjamu laikotarpiu „Swedbank“, AB taikomi „Bank link“ paslaugos įkainiai reikšmingai mažėjo, kas atsispindėjo ir banko pajamose iš „Bank link“ paslaugos teikimo. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad mokėjimo

⁶⁵ LVAT 2013 m. kovo 5 d. sprendimas Nr. A⁵⁰²-706-13, *TEO LT, AB v Konkurencijos taryba*.

⁶⁶ LVAT 2005 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. A⁷-783-06, *AB „Gubernija“ v Konkurencijos taryba*.

⁶⁷ LVAT 2013 m. kovo 5 d. sprendimas Nr. A⁵⁰²-706-13, *TEO LT, AB v Konkurencijos taryba*.

inicijavimo paslauga nebuvo reglamentuota ir prižiūrima atitinkamų priežiūros institucijų nei nacionaliniu, nei Europos Sąjungos lygiu, tiek šių paslaugų teikėjams, tiek ir jų klientams (prekybininkams) nebuvo aiškumo, kaip teikti šias paslaugas. Tik 2015 m. lapkričio 25 d. priėmus Antrąją mokėjimo paslaugų direktyvą, buvo pirmą kartą įtvirtinti formalūs reikalavimai, keliami mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimui. Kaip minėta, Direktyva turėjo būti perkelta į nacionalinius teisės aktus iki 2018 m. sausio 13 d., o ją įgyvendinantys Techniniai reguliavimo standartai (kuriuose sprendžiami šios paslaugos teikimo techniniai ir saugumo klausimai) turės būti privalomai taikomi nuo 2019 m. rugsėjo 14 d. Atkreiptinas dėmesys, kad, kaip minėta nutarimo (11) ir (14) pastraipose, tiek pačios Direktyvos preambulėje buvo išskirtos tam tikros rizikos, tiek tyrimo metu paaiškinimus pateikę ūkio subjektai nurodė galimas rizikas, susijusias su nereglamentuotos ir neprižiūrimos mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimu. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, darytina išvada, kad nors „Swedbank“, AB sutarčių nuostatomis galimai apribojo mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugas teikiančių ūkio subjektų galimybes „Swedbank“, AB klientų atžvilgiu teikti mokėjimo inicijavimo paslaugą, vis dėlto, dėl aukščiau išdėstytų aplinkybių galima konstatuoti, kad „Swedbank“, AB veiksmai nepadarė esminės žalos Konkurencijos įstatymo saugomiems interesams.

(61) Vertinant, ar „Swedbank“, AB geranoriškai nutraukė veiksmus, pažymėtina, kad, kaip minėta nutarimo (42) pastraipoje, 2018 m. vasario 14 d. „Swedbank“, AB Konkurencijos tarybai pateikė įrodymus apie tai, kad, pirma, „Swedbank“, AB savo interneto svetainėje 2018 m. vasario 9 d. paskelbė pranešimą (kurio turinys atitinka Galutinių įsipareigojimų turinį) dėl mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimo sąlygų; antra, „Swedbank“, AB inicijavo „Bank link“ paslaugos teikimo sutarčių nuostatų, kurios apriboja kitos sutarties šalies teisę teikti mokėjimo inicijavimo paslaugas, pakeitimus, 2018 m. vasario 9–12 d. visiems ūkio subjektams, su kuriais sudarytose „Bank link“ paslaugos teikimo sutartyse buvo įtvirtintos nuostatos, analogiškos toms, kurios yra Konkurencijos tarybos tyrimo objektu, išsiųsdama vienašalius, įpareigojančius ir neatšaukiamus rašytinius pasiūlymus (ofertas) netaikyti atitinkamų sutarčių sąlygų tuo atveju, jeigu kita šalis patvirtins, kad laikysis tam tikrų principų (Paslaugos teikimo principų), kurie išvardyti Galutiniuose įsipareigojimuose. Net ir tuo atveju, jei „Swedbank“, AB ofertą gavusi kita sutarties šalis jos neakceptuos, „Swedbank“, AB įsipareigojo nuo tokio pasiūlymo išsiuntimo dienos nebetaikyti atitinkamų „Bank link“ sutarčių nuostatų. Pastebėtina ir tai, kad, kaip minėta nutarimo (10) pastraipoje, dar iki šio nutarimo priėmimo „Paysera LT“, UAB pradėjo teikti mokėjimo inicijavimo paslaugą „Swedbank“, AB klientų atžvilgiu, nors atitinkamos „Bank link“ paslaugos teikimo sutarties nuostatos tuo metu toliau galiojo. Atsižvelgiant į šią ir kitas aukščiau nurodytas aplinkybes, yra pagrindas laikyti, kad Konkurencijos įstatymui galimai prieštaraujantys veiksmai, kurie buvo tiriami Konkurencijos tarybos atliekamo tyrimo metu, buvo geranoriškai nutraukti.

(62) Vertinant, ar „Swedbank“, AB Konkurencijos tarybai pateikė rašytinį įsipareigojimą neatlikti atitinkamų veiksmų ar atlikti veiksmus, šalinančius įtariamą pažeidimą ar sudarančius prielaidas jo išvengti ateityje, pažymėtina, kad 2017 m. liepos 7 d. „Swedbank“, AB Konkurencijos tarybai pateikė rašytinius įsipareigojimus (Pradiniai įsipareigojimai), kurie buvo paskelbti viešai konsultacijai Konkurencijos tarybos interneto svetainėje. Atsižvelgdama į viešos konsultacijos metu gautas nuomones ir pasiūlymus, „Swedbank“, AB patikslino Pradinius įsipareigojimus ir 2018 m. vasario 14 d. Konkurencijos tarybai pateikė Galutinius įsipareigojimus.

(63) Kaip yra pažymėjęs LVAT, Konkurencijos taryba privalo įsitikinti, kad pateiktas įsipareigojimas yra pakankamas ir tinkamas kilusiai problemai išspręsti⁶⁸. Įsipareigojimai laikytini pakankamais, kai yra tokios apimties, kuri apimtų sprendžiamą problemą ir leistų ją išspręsti⁶⁹. Kaip minėta nutarimo (3) pastraipoje, Konkurencijos tarybos atliekamo tyrimo metu buvo nagrinėjama, ar „Swedbank“, AB veiksmai, įtraukiant į „Bank link“ paslaugos teikimo sutartis, sudarytas su mokėjimų surinkimo elektroninėje prekyboje paslaugas teikiančiais ūkio subjektais, nuostatas, apribojančias šių ūkio subjektų galimybes „Swedbank“, AB klientams teikti mokėjimo inicijavimo

⁶⁸ Ten pat.

⁶⁹ Ten pat.

paslaugą, nepažeidžia Konkurencijos įstatymo 7 straipsnyje įtvirtinto draudimo piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi. „Swedbank“, AB inicijavo su nutarimo (7) ir (9) pastraipoje išvardytais ūkio subjektais sudarytą „Bank link“ paslaugos teikimo sutarčių nuostatų, kurios riboja kitos sutarties šalies teisę teikti mokėjimo inicijavimo paslaugas, pakeitimus, kitai sutarties šaliai išsiųsdama vienašalią, įpareigojantį ir neatšaukiamą rašytinį pasiūlymą (ofertą) netaikyti atitinkamų sutarčių sąlygų, tuo atveju, jeigu kita šalis patvirtins, kad laikysis Galutiniuose įsipareigojimuose išvardytų Paslaugos teikimo principų. Kita vertus, net jei „Swedbank“, AB ofertą gavusi kita sutarties šalis jos neakceptuos, „Swedbank“, AB įsipareigojo nuo tokio pasiūlymo išsiuntimo dienos netaikyti atitinkamų „Bank link“ sutarčių nuostatų. Be to, kartu „Swedbank“, AB įsipareigojo nesudaryti kliūčių mokėjimo inicijavimo paslaugas „Swedbank“, AB klientams teikti ir visiems kitiems suinteresuotiems asmenims bei neįtraukti į naujai sudaromas sutartis nuostatų, analogiškų toms, kurios tapo Konkurencijos tarybos tyrimo objektu.

(64) LVAT taip pat pažymi, kad vertinant, ar pasiūlytas įsipareigojimas yra tinkamas ir pakankamas Konkurencijos tarybos įtariamam konkurencijos teisės pažeidimui pašalinti, taip pat būtina atsižvelgti į tiesiogiai nagrinėjamos problemos veikiamų ūkio subjektų pagrįstas nuomones⁷⁰. Kaip minėta nutarimo (18) pastraipoje, Konkurencijos tarybai paskelbus „Swedbank“, AB pateiktus Pradinius įsipareigojimus viešai konsultacijai, buvo gautos dvi nuomonės, kurias pateikė „Paysera LT“, UAB ir Lietuvos bankas.

(65) Vertinant nutarimo (26) pastraipoje aprašytą viešos konsultacijos metu išsakytą pastebėjimą dėl to, kad pirmiausia apskritai turėtų būti vertinami pačios „Swedbank“, AB įsipareigojimai neriboti mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimo, o ne keliami įpareigojimai (numatomi Paslaugos teikimo principai) mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjams, pažymėtina, kad kol nėra privalomai taikomi Techniniai reguliavimo standartai, kuriais įgyvendinama Antroji mokėjimo paslaugų direktyva ir kuriuose sprendžiami mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimo techniniai ir saugumo aspektai, tol, manytina, kad yra poreikis numatyti tam tikras aiškias taisykles (principus), kurių turėtų laikytis mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjai. Be to, Paslaugos teikimo principai yra grindžiami Antrojoje mokėjimo paslaugų direktyvoje įtvirtintomis taisyklėmis, kurių turės laikytis mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjai (žr. nutarimo (11) pastraipą). Dėl to laikytina, kad Paslaugos teikimo principų įtvirtinimas Galutiniuose įsipareigojimuose yra pagrįstas.

(66) Vertinant nutarimo (27) pastraipoje aprašytus viešos konsultacijos metu išsakytus pasiūlymus dėl galimybės pateikti protingų priemonių, kurių galėtų imtis „Swedbank“, AB, siekdama įsitikinti, kad mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas laikosi numatytų Paslaugos teikimo principų, sąrašą, laikytina, kad pateikti detalų protingų priemonių sąrašą arba nurodyti tam tikrus protingų priemonių pavyzdžius nebūtų tikslinga. Kaip minėta nutarimo (45) pastraipoje, priklausomai nuo kiekvienos konkrečios situacijos bankas galėtų imtis skirtingų veiksmų, pavyzdžiui, vienoje situacijoje – susisiekti su mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėju žodžiu ar raštu, kitose – atlikti platesnį tyrimą. Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad Galutiniuose įsipareigojimuose pateiktos nuostatos dėl „Swedbank“, AB galimybės imtis protingų priemonių, siekiant įsitikinti, ar mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas laikosi numatytų Paslaugos teikimo principų, yra tinkamos.

(67) Vertinant nutarimo (28)–(32) pastraipose aprašytus viešos konsultacijos metu išsakytus pastebėjimus, susijusius su tinkamo mokėtojų informavimo principu, pirmiausia pažymėtina, kad, atsižvelgiant į Lietuvos banko paaiškinimus, galima teigti, kad tokio principo įtvirtinimas neprieštaruoja Gerosios praktikos principams. Be to, remiantis Lietuvos banko paaiškinimais, ūkio subjektai turi teisę nusistatyti išsamesnius mokėtojų informavimo principus, todėl reikalavimas mokėtojų informuoti apie tai, kad lėšos prieš pasiekdamos gavėjo sąskaitą patenka į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą taip pat gali būti įtrauktas į Galutinių įsipareigojimų tekstą. Pastebėtina ir tai, kad informavimo tvarka, kuria remiantis mokėtojas apie aukščiau nurodytą aplinkybę turi būti informuotas iki personalizuotų saugumo požymių pateikimo

⁷⁰ LVAT 2013 m. kovo 5 d. sprendimas Nr. A⁵⁰²-706-13, *TEO LT, AB v Konkurencijos taryba*.

mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui arba tame pačiame naršyklės lange arba kitoje tinkamą mokėtojo informavimą užtikrinančioje vietoje, nelaikytina pertekline.

(68) Vertinant nutarimo (33)–(34) pastraipose aprašytus viešos konsultacijos metu gautus pastebėjimus dėl galimybės teikti kitas paslaugas, konkrečiai – informavimo apie sąskaitas paslaugas, pirmiausia atkreiptinas dėmesys, kad Konkurencijos tarybos atliekamas tyrimas yra susijęs tik su mokėjimo inicijavimo paslauga. Informavimo apie sąskaitas paslauga yra kita paslauga, kuriai keliami kitokie reguliavimo ir duomenų apsaugos reikalavimai nei mokėjimo inicijavimo paslaugai. Be to, kaip minėta nutarimo (49) pastraipoje, „Swedbank“, AB nurodė, jog Galutiniai įsipareigojimai neatima teisės tretiesiems asmenims teikti kitas paslaugas „Swedbank“, AB klientams, dėl kurių buvo susitarta su banko klientu. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, pastebėjimai dėl galimybės teikti kitas paslaugas nebuvo detaliau vertinami.

(69) Vertinant nutarimo (35)–(36) pastraipose aprašytus viešos konsultacijos metu gautus pastebėjimus dėl mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo tinkamo identifikavimosi principo bei pateikto SSL sertifikato, kaip tinkamo identifikavimosi būdo, pavyzdžio, pirmiausia pabrėžtina, kad Lietuvos bankas teigiamai įvertino šio principo įtvirtinimą Galutiniuose įsipareigojimuose (žr. nutarimo (36) pastraipą), kartu pažymėdamas, kad naujos redakcijos Mokėjimų įstatyme taip pat nustatyta pareiga mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjams save identifikuoti. Be to, nors nuomonėse buvo išsakyta nuogąstavimas, kad vieninteliu „Swedbank“, AB tinkamu identifikavimosi būdu faktiškai galėtų tapti tik SSL sertifikatai, pažymėtina, jog Galutiniuose įsipareigojimuose yra pateiktas tik pavyzdinis, bet ne baigtinis tinkamų identifikavimosi būdų sąrašas, todėl ūkio subjektas, norėdamas teikti mokėjimo inicijavimo paslaugas „Swedbank“, AB klientų atžvilgiu, turėtų galimybę siūlyti ir kitus, jo manymu, tinkamus sprendimus. Be to, „Swedbank“, AB Galutiniuose įsipareigojimuose papildė tinkamų identifikavimosi pavyzdžių sąrašą, numatydamas dar vieną pavyzdį – identifikavimąsi naudojant IP adresus. Taigi, manytina, kad Galutinių įsipareigojimų nuostata dėl tinkamo mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo identifikavimosi yra tinkama.

(70) Vertinant nutarimo (37)–(40) pastraipose aprašytus viešos konsultacijos metu išsakytus pastebėjimus dėl nuostatų, numatančių įrodinėjimo naštos paskirstymą tarp mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo bei sąskaitą tvarkančio mokėjimo paslaugų teikėjo bei nuostolių atlyginimo klausimus, pagrįstumo, pastebėtina, kad naujos redakcijos Mokėjimų įstatyme numatytos iš esmės panašios nuostatos dėl įrodinėjimo naštos paskirstymo bei nuostolių atlyginimo kaip ir Galutiniuose įsipareigojimuose. Kalbant apie nuostolių atlyginimą, kaip minėta nutarimo (51) pastraipoje, „Swedbank“, AB, siekdama aiškumo, Galutiniuose įsipareigojimuose pakeitė Pradiniuose įsipareigojimuose nurodytą terminą „bet kokie susiję nuostoliai“ į „kilę nuostoliai“. Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad Galutinių įsipareigojimų nuostata, numatanti įrodinėjimo naštos paskirstymą ir nuostolių atlyginimo klausimą, yra tinkama.

(71) Vertinant nutarimo (41) pastraipoje aprašytą viešos konsultacijos metu gautą pastebėjimą dėl Pradinių įsipareigojimų galiojimo termino, pastebėtina, kad Galutiniuose įsipareigojimuose „Swedbank“, AB patikslino, jog jie galios iki Antrąją mokėjimo paslaugų direktyvą įgyvendinančių Techninių reguliavimo standartų privalomo taikymo pradžios, kuri numatoma 2019 m. rugsėjo 14 d. Manytina, kad toks terminas nustatytas pagrįstai, t. y. Galutiniai įsipareigojimai nustos galioti, kai bus pradėti taikyti Techniniai reguliavimo standartai, numatantys detalias mokėjimo inicijavimo paslaugos teikimo taisykles, susijusias su techniniais ir saugumo aspektais.

(72) Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, Konkurencijos tarybos vertinimu, „Swedbank“, AB pasiūlyti įsipareigojimai tinkamai ir pakankamai pašalina įtariamą Konkurencijos įstatymo pažeidimą bei sudaro prielaidas tokio pažeidimo išvengti ateityje. Be to, manytina, kad „Swedbank“, AB pasiūlyti įsipareigojimai suteiks aiškumo ūkio subjektams, norintiems teikti mokėjimo inicijavimo paslaugą „Swedbank“, AB klientų atžvilgiu iki tol, kol bus pradėti taikyti Techniniai reguliavimo standartai.

(73) Taigi, nustačius, kad Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio pažeidimu įtariama „Swedbank“, AB geranoriškai nutraukė galimai Konkurencijos įstatymui prieštaraujančius veiksmus ir prisiėmė įsipareigojimą tinkamai ir visa apimtimi pašalinti įtariamą pažeidimą bei nustačius, kad „Swedbank“, AB veiksmai nepadarė esminės žalos Konkurencijos įstatymo saugomiems interesams, darytina išvada, jog yra pagrindas nutraukti tyrimą dėl „Swedbank“, AB veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams, patvirtinant „Swedbank“, AB pateiktus įsipareigojimus.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 7 straipsniu, 28 straipsnio 3 dalies 2 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

1. Tyrimą dėl „Swedbank“, AB veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimams nutraukti.
2. Patvirtinti „Swedbank“, AB prisiimtus įsipareigojimus, kurie pridedami prie šio Konkurencijos tarybos nutarimo ir laikomi neatsiejama tyrimo nutraukimo dalimi.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininko pavaduotoja, pavaduojanti pirmininką

Jūratė Šovienė

PRIEDAS 5

1. „Swedbank“, AB (toliau – Bankas) įsipareigoja:

1.1. netrukdyti suinteresuotiems asmenims, norintiems teikti mokėjimo inicijavimo paslaugas Banko klientams, šias paslaugas teikti, su sąlyga, jog pastarasis įsipareigojimas neapriboja Banko teisės imtis protingų priemonių tam, kad įsitikintų, jog tokie suinteresuoti asmenys savo veikloje laikosi šio rašto 2 punkte išvardintų principų;

1.2. inicijuoti pakeitimą tokių Banko sudarytų bank-link paslaugos teikimo sutarčių nuostatų, kurios riboja kitos sutarties šalies teisę:

- (i) naudoti tokius atsiskaitymo modelius, kurie sudaro galimybes atskleisti ir sužinoti Banko klientų tapatybės patvirtinimo priemones, kurių pagalba jungiamasi prie Banko informacinės sistemos/Interneto banko;
- (ii) naudoti Banko kliento kompiuterinėje įrangoje įdiegiamą programinę įrangą ar bet kokią kitą programinę įrangą, sudarančią prielaidas atskleisti ir sužinoti Banko klientų tapatybės patvirtinimo priemones, kurių pagalba jungiamasi prie Banko informacinės sistemos/Interneto banko;
- (iii) vykdyti intervenciją į Banko ar Banko kliento kompiuterinę įrangą, sudarant sąlygas naudoti tokį atsiskaitymo modelį, kurie sudaro galimybes atskleisti ir sužinoti Banko klientų tapatybės patvirtinimo priemones, kurių pagalba jungiamasi prie Banko informacinės sistemos/Interneto banko, ar
- (iv) naudoti kitokius atsiskaitymo modelius, kurie galėtų pažeisti Banko Interneto banko saugumą, kliento lėšų saugumą ar sukeltų grėsmę kliento duomenų paviešinimui/sužinojimui,

Šių bank-link paslaugos teikimo sutarčių nuostatų pakeitimas bus inicijuojamas kitai sutarties šaliai pateikiant Banko vienašališką, įpareigojantį ir neatšaukiamą rašytinį pasiūlymą (ofertą) netaikyti atitinkamų sąlygų tuo atveju, jeigu kita šalis patvirtins šio rašto 2 punkte išvardintų principų laikymąsi;

1.3. tuo atveju, jei 1.2 punkte nurodytą ofertą gavusi kita bank-link paslaugos sutarties šalis neakceptuos Banko pasiūlymo, Bankas vienašališkai įsipareigoja nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos netaikyti 1.2 punkte nurodytų bank-link paslaugos sutarties nuostatų, jeigu kita bank-link sutarties šalis, nusprendusi teikti mokėjimų inicijavimo paslaugą, šią paslaugą Banko klientams teiks laikydamosi šio rašto 2 punkte išvardintų principų. Pastaruoju atveju Bankas pasilieka teisę imtis protingų priemonių tam, kad įsitikintų, jog atitinkama bank-link paslaugos sutarties šalis tokių principų laikosi;

1.4. neįtraukti į naujai sudaromas bank-link paslaugos ar kitas sutartis nuostatų, analogiškų toms, kurios paminėtos 1.2 punkte.

2. Bankas įsipareigoja jokia būdu neriboti prieigos prie Banko informacinės sistemos/Interneto banko mokėjimo iniciavimo paslaugos teikimo tikslais, jeigu mokėjimo iniciavimo paslauga (kai mokėjimą atlieka Banko klientas pateikdamas savo duomenis Bankui per tarpininką – mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėją) teikiama laikantis šių principų:

2.1. mokėjimo inicijavimo paslaugos bus teikiamos pateikus Lietuvos bankui jo nustatytos formos pranešimą apie Mokėjimo inicijavimo paslaugų teikimą pagal Lietuvos banko 2016 m. vasario 23 d. paskelbtus mokėjimo inicijavimo paslaugos gerosios praktikos principus (toliau – Gerosios praktikos principai);

2.2. mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas šias paslaugas teiks laikantis Gerosios praktikos principų bei dės visas pastangas įgyvendinti žemiau aprašytus principus, susijusius su mokėjimo inicijavimo paslaugos saugumu, t.y.:

- 2.2.1. tinkamai informuoti mokėtojus – Banko klientus apie tai, kad mokėtojas mokėjimo operacijai atlikti savo Banko sąskaitos personalizuotus saugumo požymius atskleidžia būtent mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui. Tinkamu informavimu bus laikomas toks informavimas, kai mokėtojas, iki personalizuotų saugumo požymių pateikimo mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui, tame pačiame interneto naršyklės lange yra supažindinamas su atitinkamo turinio pranešimu. Jeigu mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas savo veikloje pasirinks sprendimą, numatantį, jog prieš atliekant mokėjimą į prekių, paslaugų teikėjo ar kito galutinio lėšų gavėjo sąskaitą lėšos bus pervedamos į mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo sąskaitą, tokiu atveju mokėtojas apie šią aplinkybę taip pat yra informuojamas iki personalizuotų saugumo požymių pateikimo mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjui, atitinkamą informaciją pateikiant arba tame pačiame interneto naršyklės lange, kuriame pateikiami personalizuoti saugumo požymiai, arba kitoje tinkamą mokėtojo informavimą užtikrinančioje vietoje;
- 2.2.2. užtikrinti mokėtojų – Banko klientų personalizuotų duomenų saugumą, įskaitant, bet neapsiribojant, kad šie duomenys netaptų prieinami mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo darbuotojams ar jo pasitelktiems tretiesiems asmenims, kitiems tretiesiems asmenims, nesaugoti šių duomenų, jų nekopijuoti, mokėtojo suvestus duomenis naudoti tik tai paskirčiai (tai mokėjimo operacijai atlikti), kuriai juos pateikė pats mokėtojas. Siekiant aiškumo, šio įsipareigojimo pažeidimu nelaikomi tie atvejai, kai galimybę susipažinti su Banko klientų personalizuotais duomenimis įgyja mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo darbuotojai tais atvejais, kai tai yra būtina tokių darbuotojų tiesioginių darbo pareigų vykdymui, su sąlyga, kad (i) tokiu atveju jiems nėra atskleidžiama daugiau duomenų nei tai būtina ir (ii) tokie darbuotojai laikosi mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo vidinių taisyklių ir procedūrų skirtų kliento duomenų konfidencialumui užtikrinti;
- 2.2.3. teikdamas mokėjimų inicijavimo paslaugą mokėtojams - Banko klientams, t.y. pasiekdamas mokėtojų banko sąskaitą mokėjimo atlikimo tikslais, tinkamai save identifikuoti, t.y. identifikuos save taip, kad Bankas galėtų aiškiai ir nedviprasmiškai suprasti, mokėjimą inicijuoja Banko klientas naudodamasis mokėjimų inicijavimo paslaugos teikėjo paslaugomis. Pavyzdžiui, tinkamu identifikavimusi laikomas mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo ar trečiųjų asmenų, teikiančių SSL sertifikato paslaugas, pagalba sukurto SSL sertifikato naudojimas, prisijungiant prie Banko nurodyto internetinio adreso, taip pat IP adresų, kaip identifikavimo priemonės naudojimas. Apie pasirinktus identifikavimo būdus mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas iš anksto informuoja Banką. Pasirinkus SSL sertifikato naudojimą identifikavimusi tikslais, mokėjimo inicijavimo paslaugų teikėjas apie SSL sertifikato naudojimą iš anksto praneša Bankui, nuroydamas būtinus tokio sertifikato atpažinimo atributus. Tokiu atveju mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas privalo laiku ir tinkamai informuoti Banką apie SSL sertifikato pakeitimus, negaliojimą arba kompromitavimą, t.y. riziką jog SSL sertifikato duomenys tapo žinomi tretiesiems asmenims ir tokie asmenys gali pasinaudoti minėtu sertifikatu;
- 2.2.4. nepalaikyti atvirų sesijų, kai priėjus prie sąskaitos/Banko kliento interneto Banko paskyroje esančios informacijos, sesija tęsiasi neribotai ar nepagrįstai ilgai. Sesija, kurios metu Banko klientas neatlieka jokio veiksmo, gali tęstis ne ilgiau kaip 15 (penkiolika) minučių;
- 2.2.5. prieigą prie mokėtojų – Banko klientų sąskaitų/klientų interneto banko paskyroje esančios informacijos organizuoti taip, kad nebūtų gaunama duomenų daugiau nei yra būtina mokėjimo operacijai inicijuoti;
- 2.2.6. tuo atveju, jei Banko klientas ginčytų mokėjimo operaciją kaip neautorizuotą ar tinkamai neautorizuotą, arba pateiktų Bankui pretenziją dėl neteisėto mokėtojo duomenų atskleidimo, mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas apsaugos Banką nuo kilusių nuostolių, jeigu būtų įrodyta, kad nuostoliai kilo dėl netinkamo mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjo įsipareigojimų ir/ar teisės aktų reikalavimų vykdymo. Kilus tokiai situacijai ir Bankui paprašius, mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėjas nedelsiant pateiks įrodymus reikšmingus ginčo situacijai, įskaitant įrodymus,

patvirtinančius, kad mokėjimo operacija inicijuota ir/ar informacija iš Banko kliento sąskaitos buvo gauta tik esant tinkamai išreikštai Banko kliento valiai.

3. Banko prisiimti įsipareigojimai taikomi ta apimtimi, kiek jie neprieštaruja imperatyviems teisės aktams. Siekiant aiškumo, Banko įsipareigojimai negali būti interpretuojami kaip (i) įsipareigojimas nesilaikyti imperatyvių teisės aktų reikalavimų tais atvejais, kai imperatyvūs teisės aktai nustato su 2 punkte išvardintais principais nesuderinamus reikalavimus, (ii) sutikimas, kad mokėjimo inicijavimo paslaugą teikiantis tretysis asmuo nesilaikytų imperatyvių teisės aktų reikalavimų ir/ar (iii) pritarimas tokių asmenų atliekamiems imperatyviems teisės aktams prieštaraujantiems veiksams, įskaitant ir tuos atvejus, kai tokie veiksmai yra atliekami piktnaudžiaujant personalizuotus saugumo požymius atskleidusio Banko kliento pasitikėjimu.
4. Banko prisiimami įsipareigojimai galios iki 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą (ES) Nr. 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/26/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (toliau – PSD2 direktyva) įgyvendinančių reguliacinių techninių standartų numatytos privalomos taikymo pradžios.